

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 150-400, 260-500
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 18.

bb 1. trisztán: róna viktor, izolda - janine charrat

i s/gk szb na

1963. május 18.

janine charrat, a budapesti is jól ismert kiváló francia balerina és koreográfus a trisztán és izolda című másfélórás balett ősbemutatójának egyik főszerepére hívta meg róna viktor. a magyar állami operaház magántáncosa már próbált is genfben. janine charrat a táncjátékot egy fiatal belga zeneszerző muzsikájára tervezte. a bemutatót előreláthatólag június 12-én rendezik meg genfben. izolda szerepét janine charrat táncolja, akinek hosszú évek óta ez lesz az első szerepe, mivel egy fellépése alkalmával párizsban súlyos égési sebeket szenvedett. /mti/

--

bb 2. hat fajta alma egy fán

vid j szb ká

1963. május 18.

érdekes fát gondolnak a hódmezővásárhelyi állami gazdaság gyümölcskertészetében. kísérleti célra egy szép, jól fejlett, egyenletes koronájú, szercsika-fajtájú almafát választottak ki, s a 13 éves alanyba hatféle téli almát oltottak. starking, beifleur, törökbálint, batul, lángos és husvéti rozmarin került külön-külön egy-egy ágra. gyümölcsérés idején a kert látványossága lesz ez a fa, melyet a citromsárga, világos- és sötétpiros, biborszínű termések tarka színpompába öltöztetnek. az érdekes fa tavasszal tele volt virágokkal. /mti/

--

bb 3. józsef attila

i ha/gg szb ha

1963. május 18.

összeg verseinek és műfordításainak reprezentatív kötetét bocsátja ki a könyvhétre a magyar helikon. a költő versei, műfordításai és jelentősebb prózai írásai először jelennek meg egy kötetben. a kiadványt szabolics miklós rendezte sajtó alá. /mti/

--

bb 4. Lottó júniális - tizenöt vikendlakás „modern gépcsokor”,
4 moszkvics személygépkocsi „hangulat-sarok”, a júniusi
rendkívüli Lottó jutalomSORSOROLÁSON

1 kf/lm ki

1963. május 18.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság az idén több
meglepetést is tartogat a Lottózóknak. az első a Lottó-
júniális. a júniusi játékhettek szelvényei között ugyanis
a szokásos havi jutalomSORSOROLÁSON kívül rendkívüli tárgy-
nyereményhuzást is tartanak, amelyen különleges nyeremé-
nyeket sorsolnak ki. ekkor sorsolják majd először a balaton-
almádi Lottó üdülőtelep lakásait.

a rendkívüli jutalomSORSOROLÁS legfőbb nyereménye:
egy vikendlakás, kétszemélyes sátorral, gumimatracokkal, víz-
tárolóval, hálózsákokkal, gumicsónakkal és egy renault személy-
gépkocsi „súlyosbitva”, egy másik vikendlakáshoz a camping
felszerelésen kívül oldalkocsis motorkerékpár a ráadás, s 13
„egyszerű”, vikendlakást is kisorsolnak a főnyeremények között.

ezenkívül 4 moszkvics személygépkocsi, 10 televízió,
2 ötvenezer forintos lakberendezési utalvány, 4 „modern-gép-
csokor”, amelyhez hűtő-robot-, mosó-, porszívó-, padlókeféldő-,
kávéörklő- és mixergép, valamint villanytűzhely jut a szerencsés
Lottózóknak. ugyancsak újdonság a 33 500 forint értékű „hangu-
latsarok”, -nak elnevezett nyereménytárgy, amellyel zenegépet
pianinót, televíziót, magnetofont, lemezjátszós rádiót és 1 000
forintos hanglezem utalványt is kap a nyertes.

azt, hogy a rendkívüli jutalom sorsoláson melyik júni-
usi hét vesz részt, a június 28-1 huzáson ugyancsak sorsolással
döntik el./mti/

--

bb 5. ujjabb ritka fajttakkal gyarapodott az izsáki kaktusz-
gyűjtemény

vid j-lm ká

1963. május 18.

izsákon farkas jános országos híri kaktuszgyűjtő
üvegházában és sziklakertjében már több mint 1 500 féle sivatagi
növény diszlik. a hazánkban ritkaság számba menő kaktusz-fajtak-
nak jelenleg több mint 100 változata virágzik. a világ minden
tájáról összegyűjtött disznövények egyrésze magánál a növénynél
is nagyobb virágot hoz. a gyűjtemény most ujjabb 150 féle,
nagyobbrészt dél-amerikából származó kaktuszféléseggel gyarapo-
dott. a parányi magvakat melegvízfűtéses homoktalajba vetette
a gyűjtő, amelyek már kikeltek és gyorsan fejlődnek./mti/

--

-2-

bb 6. tallós endre,

1 ha/gg szb ha

1963. május 18.

a madách színház művésze tartja a versmondás művészete című soro-
zat ez évi záróestjét május 24-én az egyetemi színpadon. műsorán
magyar és külföldi, klasszikus és mai költők versei szerepelnek.
az estet csóri sándor vezeti be, közreműködik kocsis albert.
/mti/

--

bb 7. kétforintos nagyságu ékszeretknösök érkeztek az állat-
kertbe - fészket raknak a tuskés pikók

1 tf/gk szb ká

1963. május 18.

különös „utasok”, érkeztek budapestre repülőgéppel. egy ka-
nadai honfitársunk 15 ékszeretknöst küldött ajándékba az állat-
kertnek. a kis állatok mohával kibélelt dobozban jól elviselték
a hosszú repülőutat. az állatkák őshazája florida és texas déli
része. a küldemény öt faj képviselőiből áll, jelenleg mind egy-
évesek, egyenként mindössze négy-öt dekagramm súlyuk, s alig
nagyobbak egy kétforintosnál. nevüket csillogó-világító kitinpán-
céljukról kapták, amely valóban az ékszerekhez hasonlít. az uj-
lakókat az édesvízi akváriumában 28 celsius fokos vízben helyez-
ték el.

a nemrég lezajlott nemzetközi halászati duna-konferencia al-
kalmából a román küldöttség 30 darab háromtuskés pikót hozott az
állatkertnek vízzel töltött nylonzacskókban. ezek a 6-7 centimé-
ter hosszú kis halak a hátuszonyukon három gombostüszzerű tús-
két viselnek, amelyekkel a vízi ragadozók ellen védekeznek. ar-
ról nevezetesek, hogy a szaporodáskor növény törmelékekből fész-
ket építenek a vizivilág valamely eldugott sarkában. a pikók egy
háromezer literes medencében láthatók, s minden jel arra mutat,
hogy hamarosan megkezdődik a családalapítás, a hímek már elkezdték
a fészkekrakást. /mti/

--

-3-

bb 8. vizsgaelőadásra készülnek a színészjelöltek

1 s/gk vm ha

1963. május 18.

már hetek óta próbálnak a színház-és filmművészeti főiskola végzős hallgatói: utolsó vizsgaelőadásukra készülnek. az idén hosszú szünet után ismét daljátékban, schubert: három a kislány című nagyoperettjében lépnek fel a diplomázó főiskolások. az előadást vámos lászló tanár rendezzi, a főbb szerepeket agárdi ilona, gyöngyössy katalin, szabó kálmán és koncz gábor alakítja. a három a kislányt junius közepén három alkalommal tűzik műsorra az odry színpadon./mti/

bb 10. táncdrámabemutatóra készül a mecsek együttes

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

az itthon és külföldön is sok sikert aratott mecsek tánc-együttes három új műsorszám - arany jános: tetemrehívás című balladája alapján készült táncdráma, puskin: cigányok című elbeszéléséből dramatizált romantikus táncjáték, valamint lázár ervin fiatal pécsi novellista „megronthatatlan város,” című írásából készült szatirikus táncjáték - bemutatójára készül.

a május 26-án a pécsi nemzeti színházban sorakerülő szakmai bemutatóra budapestről különautóbussszal érkeznek szakemberek. résztvesznek a bemutatón más nagy együttesek vezetői, több megye kulturális vezetői is. lipcséből rudolf schneider koreográfus - aki látta az együttes próbáját - szintén jelezte részvételét és ellátogat pécsre ebből az alkalomból a lvovi galocsina táncegyüttes vezetője is./mti/

bb 14. Levendulaarató-gép

vid j vm ká

1963. május 18.

a veszprémi állami gazdaságban több mint 90 holdon termesztik a fontos illóolaj alapanyagát, a levendulát. most újabb 92 holdat készítettek elő az őszi telepítésre. a nagyüzemi táblákon sok problémát okoz a munkaigényes növény betakarítása, ezért petkó zsigmond, a gazdaság technikus a levendulaarató gépet szerkesztett. az aratógépet a maulwurf eszközhordozó traktorra szerelték. a szerkezet a palántázógéphez hasonlóan működik: négy ember ülve igazítja a sorokat a vágószerkezethez, ahonnan szívóberendezés a tárolóedénybe gyűjti. az ötletes gép egy óra alatt 25 kézi szedő napi munkáját végzi el./mti/

8.15/a

9.20 ✓

ME

- 4 -

bb 9. negyvenhét nagyösszegű beruházás a főváros idei programjában - a hosszú tél ellenére sem hosszabbítják meg a kivitelezési határidőket

1 zs/zs/m/ha

1963. május 18.

sok fontos új egészségügyi, oktatási, kereskedelmi, ipari és egyéb létesítménnyel gazdagodik ebben az évben budapest. a tervelőirányzatok között negyvenhét jelentősebb beruházás szerepel, kivitelezésükre összesen több százmillió forintot költ a fővárosi tanács.

az oktatási hálózat fejlesztésére például mintegy 25 millió forintot fordítanak. ebből az összegből befejezik a 2. kerület szabadság utcai, az 5. kerület szemere utcai általános iskola, és a 20. kerület pöltenberg utcai középiskola építését, illetve bővítését.

a közmű- és szolgáltatási igazgatóság csaknem kilencven milliót fordít beruházásokra. az év végéig befejezik a szigetmentmíklósi vízmű bővítését, folytatják a délpesti szennyvíztisztító telep, a rákospalotai fő gyűjtőcsatorna építését, s megkezdik a káposztásmegyeri telep rekonstrukcióját. a közlekedési ágazat körülbelül kétszázmillió forintot kap építkezésekre. kőbányán, a pongrác uton befejezik a trolibusz-garázs, a 11. kerületben a mórícz zsigmond körtéren az áramátalakító építését, s előkészítik a 2-es villamosvonal meghosszabbításának, valamint az új taxi-tároló építésének munkálatait.

a kereskedelmi osztály terve szerint az idén megnyílik a baross téri műszaki áruház, az egészségügyi osztály irányításával pedig megkezdődik a 22. kerületi rendelőintézet jövőre befejeződő építése.

a beruházási program végrehajtása az előző éveknél nagyobb feladatok elé állítja az építőket. a kivitelezési határidőket a hosszú tél ellenére sem hosszabbítják meg, így tervek szerint az új létesítményeket az eredetileg megszabott időpontokban adják át rendeltetésüknek. /mti/

8.35/a

9.20 ✓

ME

-. -

- 5 -

bb 11. fotelt kapnak a darusok

i sl/sze vm ki

1963. május 18.

rövidesen különleges fotelt kapnak a portáldaruk kezelői, akik több emeletnyi magasságban szinte tornamutatványszerűen igazgatják az előttük, mellettük, fölöttük elhelyezkedő kapcsolókat, karokat, billentyűket. a villamosgép-és kábelgyárban elkészült a kényelmes fotelszerű kis berendezés, amelynek a karfájába építették a daruk működését szabályozó kapcsolókat, gombokat. a darukezelő helyet foglal a fotelben, s szinte csak az ujjait kell mozgatnia ahhoz, hogy a darut üzemben tartsa, annak mozgását szabályozza. a különleges karosszékben egyelőre csak mintapéldányok vannak, s azokban legfeljebb a budapesti nemzetközi vásár látogatói foglalhatnak majd helyet az erősáramu ipar pavilonjában. jövőre azonban megkezdődik a sorozatgyártás, s az első nagyobb tételeket a magyar hajó-és darugyárnak szállítják./mti/

bb 12. félmillió forintot tapostak el télen a fővárosban

i kf/kf vm vg

1963. május 18.

a fővárosi kertészeti vállalat parkfenntartó részlegénél most állították össze a tél okozta pusztításokat. a fagy egyebek között mintegy 2 000 rózsatövet, s összesen csaknem egy kilométer hosszúságu zöld sövényt tett tönkre.

a téli károkhoz nagyban hozzájárult a pestiek nemtörődömsége is. a parkokban, tereken 136.000 négyzetméternyi fűvet, pázsitot tapostak le. különösen a külső részekben, többek között a nagy Lajos király uti lakótelepen, a thälmann utcai és az újpesti papp józsef utcai lakótelepen nagy a kár, de a belső kerületek tereit, a martinelli teret, a dimítrov teret sem kímélték. ha a helyreállítás összes költségeit számítjuk kiderül, hogy a felelőtlen pestiek több mint félmillió forintot tapostak el a télen.

a parkfenntartók a tavaszi munkákkal egyidőben megkezdtek a pázsit felújítást is, amelyet az első félév végére fejeznek be, a fű, a pázsit pótlására több mint 4 tonna fűmagot használnak fel./mti/

8.45/ya
9.20 ✓
HE

- 6 -

bb 13. új lakótelep építése kezdődött vácott - majdnem hat hónappal csökkentik a házak építési idejét

i sb/tr vm vg

1963. május 18.

a pártkongresszusi versenyzáslóval kitüntetett 25-ös állami építőipari vállalat dolgozói új lakótelep építését kezdték meg vácott a rádi ut mentén. a lakóépülettervező vállalat mérnökeinek tervei alapján a jövő év végéig 250 lakást emelnek az új településen. az építőknek hagyományos módon, téglából kell elkészíteni ezeket a háromemeletes házakat, de a munkát ötletesen és korszerűen szervezték meg. domonkos lászló fiatal építésvezető irányításával hetenként elkészítenek egy emeletet. így a házak átlagos építési idejét a múlt évi 11-ről majdnem hat hónappal csökkentik. ennek segítségével a korábbi tervektől eltérően kettő helyett három lakóházat adnak át még az idén 91 modern lakással./mti/

bb 20. ötvenötödik éve járja a falvakat és a tanyákat az ország legidősebb vándoriparosa

vid te vm ki

1963. május 18.

borsod megye zempléni részén, az ugynevezett hegyközben élnek az országszerte ismert vándoriparosok, akiknek száma az utóbbi években egyre inkább csökken, mert helyben is találhatnak megélhetést a nagyüzemekké fejlődött ásványbányákban, új ipar-telepeken, az erdőgazdaságokban. sokan azonban még ma is őseik mesterségét folytatják.

a zempléni vándoriparosok legöregebbje péteri györgy tiszacsermelyi drótozó-foldozó. a 70 éves vándoriparos az idén is fiatalos erővel vette kézbe az elmaradhatatlan görbe botot és hátára a fából saját maga készítette hagyományos szerszámotaskát. őszig tartó vándorútján a tiszta és bodrog-menti tanyákat, a várostól távol fekvő községeket keresi fel.

péteri györgy 15 éves korában indult el első útjára, s azóta minden évben kiváltja a vándoripar engedélyt./mti/

8.50/a
9.35 ✓
HE

- 7 -

bb 15. „specializálódnak,, a matyó népművészek

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 18.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet több mint ezer tagjának himzéseit, kézimunkáit, matyó mintákkal díszített bluzait, különböző használati és dísz tárgyait több mint husz országban ismerik. tavaly például több mint 70.000 himzett bluzt és gyermekruhát, valamint 130.000-nál több népművészeti tárgyat, terítőt, díszpárnát, szállítottak külföldre. az idén már több mint 20.000 bluzt és csaknem 40.000 egyéb himzést készítettek exportra.

a szövetkezetben mind több matyó népművész készít speciális, nagyobb tehetséget, ügyességet kívánó darabokat is, amelyeket nagy örömmel fogadnak a külföldi megrendelők. ezeket a sajátos készítményeket, amelyeket a hagyományos, ősi szücsős mintákon kívül a népművész saját formakincsével díszít, külföldön nagyon kedvelik. csuhai józsefné, a népművészet mestere különleges, faliképszerű kézimunkákat készít, amelyek az egyik legrégebbi eljárással, az ugynevezett borsókéval hímézve, egy-egy matyó motívumot mutatnak. kedvelt exportcikk nagy istvannak bőrre kivarrott mintákkal készített női papucsai, dísz-táskái. molnár borika, a szövetkezet egyik legfiatalabb népművésze a régi és új matyó formakincset festi levelezőlap nagyságu kartonra. ezeket a matyó mintás levelezőlapokat főként hollandiába küldik. /mti/

bb 16. építkeznek, tanulnak a sükösi cigányok

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 18.

a bajai járás sükösi községében több mint 200 cigány él putrikban, a falu melletti településen. többségük írástudatlan. a községi tanács kezdeményezésére tavaly ősszel külön osztályt szerveztek, amelyben a sükösi pedagógusok harminc különböző koru cigánygyermeket tanítanak. a gyerekek átlagosan közepes eredménnyel végzik az első osztályt. a felnőtt cigány-lakosok közül 12-en vesznek részt az írás-olvasási tanfolyamon. fetszámolják a községben az egészségtelen cigányputrikat is. eddig nyolc család igényelt lakásépítésre alkalmas helyet a tanácstól. a falu vezetői úgy tervezik, hogy a jövőben ingyen juttatnak házhelyeket az építkező cigánycsaládoknak. /mti/

8.55/a

9.25 ✓

HE

bb 17. katona józsef hamvainak áthelyezése

i vid/fm/m/fm

1963. május 18.

kecskeméten a nagyarányu városrendezés során megszüntetik a régi köztemetőt. a város nagy szülőtte, katona józsef családjának kriptájából a napokban emelték ki az író bronzkoporsóját, s vitték át az új köztemető díszsírhelyére. az író szüleinek hamvait szintén ide helyezik. /mti/

bb 18. elkészült az első nagyteljesítményű világszinten álló magyar adóberendezés

i kf/kf/m/vg

1963. május 18.

hagyományos rádióadógyártásunk hosszú ideig nem nagyon fejlődött. az elmúlt 2-3 évben azonban 6-8 új típusu korszerű adót is kifejlesztettek, amelynek eredménye megmutatkozott az export fellendülésében is.

az egyesült izzó adócsőgyárának már a múlt évben kialakították a legújabb nagyadó típust, amelynek gyártása azonban - az új konstrukció okozta nehézségek miatt - csak most, fél éves késéssel fejeződött be. az új típusu 80 kilowattos gőzölögtetéses hűtésű adóberendezés - a hazai és a külföldi szakemberek véleménye szerint - már a világszínvonalon áll. a 80 kilowattos táviró-adó szovjet megrendelésre készült. a gyár szakemberei most az ellenőrző méréseket végzik rajta, „élesztik,, majd június elején az üzemi próbájára is sor kerül. ez a mintapéldány lesz az alapja az idén készülő másik 80 kilowattos berendezésnek, s a további kisebb-nagyobb teljesítményű rádió-adóknak. az üzem ugyanis az év végéig 15 és 20 kilowattos rövid és középhullámu rádióadót készít, jövőre pedig összeállítják a 150 kilowattos ilyen középhullámu rádióadót is. /mti/

bb 22. kétszázadik alkotásán dolgozik áldozó józsef kisl-föld parasztfestője

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 18.

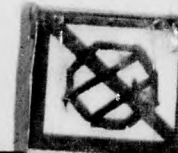
négy évtizeddel ezelőtt festette első képe áldozó józsef himódi parasztfestő. a földeken dolgozó parasztok munkáját ábrázoló több képe látható a fővárosi és vidéki muzeumokban. a kisl-földi táj szerelmese és megörökítője most újabb festményén dolgozik. a 70 éves parasztfestőnek ez lesz a kétszázadik alkotása. /mti/

- 9 -

9.30/a

9.25 ✓

HE

bb 21. hadat üzentek az aszálynak karcagon

vid j vm ká

1963. május 18.

karcagnak, a nagykunság legnagyobb szövetkezeti városának határa az alföld egyik legaszályosabb területe. a tenyésztődő szakaspadékmennyisége szinte sohasem éri el a 100 millimétert. a város 4 nagy szövetkezeti gazdasága most hadat üzent az aszálynak. az elmúlt évben kevés híján kétmillió forintot fordítottak, az idén csaknem négymilliót költenek az öntözőrendszerek, csatornahálózatok kiépítésére. a nyáron már csaknem 10.000 hold területet öntöznek rendszeresen. az öntözési gazdálkodást különösen a szántóföldi növényeknél bővítették számottevően. az új tilalmasi csatorna-rendszer kiépültével a béke tsz 400 hold kukoricát és 50 hold kerteszetet öntöz, a dimitrov tsz 300 hold kukoricaföldet kapcsol be a nyári öntözésbe. a lenin tsz-ben 1200 hold földre, többek között 400 hold fővetésű silókukoricára juttatják el az éltető vizet. a vízből a háztáji gazdaságok is kapnak, mintegy 100 hold kukoricaföldet öntöznek meg a tenyésztődő szakban. a szövetkezetek szükség esetén a vízlevezető csatornákat is az öntözési szolgálatába állítják. a rizsföldek és kertészeti növények öntözését már megkezdtek és a meleg napsütés következtében gyorsan száradó talajokon napokon belül megkezdik a kapások öntözését is./mti/

- . -

bb 25. kiserőmű épül a szerencsi cukorgyárban

vid te vm ki

1963. május 18.

a csaknem 75 esztendőss szerencsi cukorgyár nagyarányú fejlesztését három évvel ezelőtt kezdték meg. a bővítési munkák során, többek között, új ülepítő és dobszűrő állomást, mészegető kemencét és répa felvonókat építettek, a cukor minőségének javítására pedig 15 centrifuga berendezést szereltek fel. a gyárban az idén 70 millió forintos költségelőirányzattal korszerű kiserőmű építését kezdik meg, amely az országos hálózatba is továbbit majd energiát. az erőműben két - egyenként 32 tonna gőzt termelő - olajtűzelésű kazánt, korszerű turbinát és generátort szerelnek fel. a kiserőmű a tervek szerint 1965-ben készül el./mti/

- . -

- 10 -

9.37/a

9.10

NE

bb 19. romos új exportüzem kezdte meg a termelési próbát a kőbányai gyógyszerárugyárban

vid j/gné/m/ki

1963. május 18.

új üzem kezdte meg a termelési próbát a kőbányai gyógyszerárugyárban.

a vállalat néhány éve fogott hozzá a többféle gyógyhatású, egynevezett szteroid hormonkészítmények előállításához. ezeknek a nagy gyógyerejű modern készítményeknek termelését fejlesztette a 22 millió forint költséggel felépített, most átadott korszerű, új üzemrész, amely a vállalati kisz-bizottság védnökségével, 13 vállalat szocialista szerződésben rögzített pontos együttműködésével rövid idő alatt készült el. a késedelem nélküli üzemátadás módot ad arra, hogy a vállalat még ebben az évben jelentősen fejlessze egyik legfontosabb szteroid hormonkészítményének, a sokféle gyógyhatású prednizolonnak a gyártását. a korszerű üzemben bevezetett új eljárással ugyanis előállítják a készítmény egyik fontos alapanyagát is, amelyet eddig importáltak. az anyagköltség ezzel számottevően csökken. később az új üzem második részének kiépítése további importanyag-megtakarítást eredményez, mert ekkor már teljesen importanyag nélkül, az itthon termő gyógynövény, a solanum aviculare vegyületéből állítják majd elő a prednizolont, amely így ezer kilónként 68.000 forinttal kevesebbe kerül, mint a régi üzemben, a hajdani eljárással.

a prednizolont a kgst-országok közül kizárólag hazánkban, kőbányán állítják elő. a jelenlegi termelésnek 81.2 százalékát exportálják. jövőre az export az új üzem termelési kapacitásával 89 százalékra emelkedik. még ebben az évben megkezdik az új szteroid-üzem második részének építését. /mti/

- . -

bb 28. 150 millió forint értékű mezőgazdasági terméket adnak közfogyasztásra a zalai háztáji gazdaságok

vid/j/m/ká

1963. május 18.

zala megye termelőszövetkezeteinek tagjai háztáji gazdaságukban saját szükségletükön felül eladásra is nagy mennyiségű mezőgazdasági terméket állítanak elő: hizott marhát, sertést, baromfit, tejet, tojást és gyümölcsöt értékesítenek. ebben az évben csaknem 10.000 vágó- és hizott marhát, 9000 hizott sertést, 186.000 baromfit, 160.000 hektoliter tejet és mintegy 28 millió tojást adnak el a felvásárló szerveknek, 150 millió forint értékű mezőgazdasági termékkel járulnak hozzá a lakosság ellátásához. /folyt.köv./

9.45

10.10

NE

- 11 -

bb 28. /150 millió ... 1. folyt./ m

a termelőszövetkezetek, a felvásárló és termeltető vállalatok tenyészállattal, abraktakarmánnyal, zöldség- és szálaskorpa-val támogatják a háztáji gazdaságokat. /mti/

bb 29. havonta ötven tanyai iskolát és tsz-központot látogatnak meg a csongrád megyei művelődési autók - közművelődési célokat is szolgálnak a tanyai iskolai könyvtárak

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 18.

csongrád megye lakosainak mintegy 35 százaléka - körülbelül 120.000 ember - még ma is a városoktól és a falvaktól távoli tanyákon él. a tanyai lakosság tájékoztatásához, művelődéséhez sok segítséget nyújtanak a megyei könyvtár és a földmészársárhelyi petőfi művelődési ház gépkocsijai, amelyek havonta rendszeresen 50 külterületi iskolába, tsz-központba látogatnak el. a művelődési autók könyvtár-szolgálatának már most, az év első felében, mintegy 2000 beiratkozott olvasója van. havi könyvforgalmuk meghaladja a 2000 kötetet. a szépirodalmi és a mezőgazdasági szakkönyvek iránt egyaránt növekszik az érdeklődés.

egy-egy hónapban 3000-en nézik meg a művelődési autók közreműködésével vetített filmeket, és népszerűek ismeretterjesztő előadásai is. a tavasszal megkezdtek irodalmi estek szervezését is a tanyákon. a külterületi iskolákban tartott előadásokon a megye irodalmi színpadainak öt-hat tagú brigádjai adnak műsort.

a tanyai lakosság könyvellátását megkönnyíti, hogy az idén kísérletképpen 242 külterületi iskola könyvtárát közművelődési célokra is igénybeveszik. gyakorlati irányításukat szintén a megyei könyvtár vette át. így mintegy 100.000 kötettel bővült az a könyvtárolomány, amelyhez a lakosság is hozzájuthat a felnőttek részére rendszeresített kölcsönzési napokon. a megyei könyvtár ugyanakkor gondoskodik arról, hogy bővítse a tanyai iskolai könyvtárak ifjúsági anyagát, s arról, hogy a kötelező irodalom mindenütt elegendő mennyiségben álljon a diákok rendelkezésére. /mti/

- 12 -

9.58/a
10.05
MR

bb 23. dokumentumok gyűjtése a „drávamenti eposz”-ról készülő bolgár filmhez

vid fm/tné/vm fm

1963. május 18.

a közelmúltban pécssett járt pavel veštinov, dimitrovdijas bolgár író és rumen gercsev filmrendező azzal a céllal, hogy megtekintsék az első bolgár hadsereg magyarországi felszabadító harcainak színhelyét. az első bolgár hadsereg ugyanis dél-baranyában, a dráva-mentén vívta a németek elleni legnagyobb csatáját, amelyben 6500 harcos vesztette életét.

a bolgár nép történelmében „drávamenti eposz”, néven ismeretes eseményekről film készül, amelyhez a tit baranya megyei szervezete vállalta a dokumentumok további gyűjtését. jelentkezett például dr.vörös mártón, a pécsi levéltár nyugalmazott igazgatója, aki 35 oldalon írta meg a drávamenti csatáról szóló visszaemlékezéseit. dr.vörös mártón a harcok idején a svéd vöröskereszt megbízásából több kórházat szerelt fel az első bolgár hadsereg részére. gruber béla, a siklósi kórház igazgató-főorvosa a sebesült bolgár katonák százainak életét mentette meg áldozatos munkával. a felszabadító csapatokkal együtt harcolt „petőfi”, partizán brigád tagja is jelentkezett a tit-nél, és sok, eddig ismeretlen élményről számoltak be. soraik között harcolt a 16 éves fábián béla is, aki testére kötözött dinamittal, önmagával együtt robbantottak fel a németek kezén lévő eszéki dráva-hídat. több bolgár katona baranyai lányal kötött házasságot, sokan leveleznek ma is a megyében bolgár ismerősökkel. magyar családok kegyelettel ápolják a hősök drávamenti sírjait, amelyeket gyakran felkeresik a bulgáriai rokonok, ismerősök.

a film forgatására a tervek szerint a nyár közepén kerül sor baranyában./mti/

bb 27. huszonnégy órától nyolc percre csökkent a zománc égetési ideje

vid te vm ki

1963. május 18.

a nyíregyházi vasszerkezeti és gépipari vállalat nyolcvan szerelője infrasugárzó szárítóalagutakat készít, amelyek rendkívül meggyorsítják a zománc égetési idejét. amíg a régi szárítási módszerrel és felszereléssel 24 óra kellett egy-egy alkatrész zománcfelületének égetésére, az infraalagutban ezt a folyamatot nyolc perc alatt végzik el, sötétén sugárzó infratestek segítségével./mti/

- 13 -

10.04/a

10.05

MR

bb 26. távfűtési-és gázvezeték építés társadalmi munkában

vid/tné vm ki

1963. május 18.

dunaujvárosban az idén is nagy tömegek segítik - társadalmi munkával - az éves várospolitikai terv megoldását. eddig az üzemek és vállalatok dolgozói összesen 150.000 társadalmi munkáórára kötötték szerződést az egyes munkák elvégzésére. a társadalmi munkákat sokfelé már megkezdték. közös munkával építik a ságvári-városnegyed távfűtési és gázhálózatát. más munkaterületeken, mint például a vidám parkban, a fedett piac építésénél, a vegyipari vállalat telephelyén, a barátság-ligetben és két sportpálya építésénél is megkezdődött a társadalmi munka./mti/

- . -

bb 24. tovább épül a vidék legnagyobb kisz tábora - 1400 ifjusági vezetőt képeznek ki a nyáron békéscsabán

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

a vidék legnagyobb ifjusági tábora, a sebes gyöngyről elnevezett békéscsabai kisz-tábor építkezése a város és a megye fiataljainak áldozatkész társadalmi munkájával az idén újabb állomáshoz érkezik.

junius közepén nyílik meg a 14 holdas erdő közepén elterülő tábor klubháza. zenés eszpresszó, klubhelyiségek, játékszobák található a korszerű épületben. a klubház előtt már épül a nagy szökőkút is, amelyet esténként színes fényvel világítanak majd meg. elkészült az új étkező és a 600 személy részére főző „elektromos konyha„. a nyáron a régi és az új konyhában naponta 800 ember részére főzhetnek.

a megyei kisz-bizottság munkatársai - pedagógusok segítségével - az idei nyáron 1400 ifjusági vezetőt képeznek ki. ezek közül legtöbben termelészövetkezeti fiatalok, akiket ezután a termelészövetkezetek kisz-szervezeteiben végzendő munkával biznak meg.

az idén először uttorók és kisdobosok is nyaralnak majd a holt-körös menti táborban. július 1-től augusztus 15-ig a megye 300 legjobb általános iskolása vesz részt a békéscsabai sáttortáborozáson./mti/

- . -

- 14 -

10.09/a
10.22

kl

bb 30. faluközpontok kialakítása baranyában

vid/fm/tné vm fm

1963. május 18.

baranyában a több falu határát egyesítő termelészövetkezetek megalakulása megteremtette az alapot ahhoz, hogy az alig néhány száz lakosu települések helyett fejlődőképes nagyobb községek alakuljanak ki. a megyei tanács hathatósan segíti ezt a tendenciát; körültekintő tudományos felmérések alapján kijelölte azt a száz községet, amelyeknek fejlesztését indokoltnak tartja. elsősorban ezeket támogatja művelődési, egészségügyi intézmények létesítésével és mástermészetű, megyei szintű beruházásokkal. az általában 2000-3000 lakosu faluközpontok kialakítását már a legutóbbi tanácsválasztásoknál is figyelembe vették; három-négy falu közigazgatását egyesítő közös tanácsokat választottak, amelyek összesen hetven községet érintenek.

siklós központtal például - a szerencsés adottságok révén - 9000 lakos ügyeit intéző közös tanács jött létre, amely folytatja siklós-harkány-máriagyüd-terehegy városias jellegének kialakítását most készült el a négy községet körforgalommal összekötő portmentes út, amelyen helyijáratu autóbusz közlekedik. jelentős összeget költenek a fő utvonalak portalanítására és a napokban megérkezett siklós első öntözőautója is. a siklóst - harkánnyal összekötő utmentén létesített 40 holdas arborétum fái közé most ültetik ki a díszcsenjéket, építik a két falu közötti sétányt, amelyen padokat helyeznek el. terehegyet már csak két házhely választja el siklóstól. a letelepedési kedvet mutatja, hogy az utóbbi három évben siklósban 230 magánház, harkányban 285 vikendház épült fel, több emeletes állami házon kívül. az idén eddig 30 lakóház és 8 vikendház építésére kértek engedélyt, 12-12 lakással két emeletes társasház is épül. elkészült a közigazgatási központ szerepét betöltő siklós 25 éves távlati fejlesztési terve. harkány mint üdülőközpont fejlődik tovább, 10 milliós költséggel bővül a reumakórház, a siklói utelágazásnál autó-szerviz épül, ezenkívül campingteleppel, művelődési házzal, kulturparkkal és a fürdővállalatot fejlesztő számos beruházással gazdagodik a község. máriagyüden forróvizet feltáró kutatófurásokat végeznek, hogy erre alapozva itt építsék fel a négy község határát egyesítő termelészövetkezet primörkertészetét. ugyancsak máriagyüden, festői környezetben helyezik el a harkányi termálvizet hasznosító gyógyintézeteket.

a fokozatosan városiasodó négy község - siklós, harkány, máriagyüd, terehegy - ebben az évben összesen több mint 30 millió forint értékű létesítménnyel gazdagodik./mti/

- . -

- 15 -

10.15/a

kl

bb 32. hazai és külföldi társasutazás, nászajánók, öregségi segély, fizetett szabadság - 34 millió forintot költenek szociális és kulturális célokra békés megye termelészövetkezetei

10.25/a
10.15
10.15

1963. május 18.

békés megye termelészövetkezetei ebben az esztendőben összesen 34 millió forintot fordítanak szociális és kulturális célokra, ebből az összegből bőven jut az időseknek és a fiataloknak egyaránt, az újkigyósi aranykalász tsz-ben például havi 260 forint segélyt adnak minden olyan csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen tagnak, aki kora miatt állami járadékban még nem részesülhet, ezenkívül mintegy 150.000 forint értékű gépi munkával segítik az idős tagok háztáji földjének megmunkálását, terményeik hazaszállítását, a fiatalok részére klubot rendeztek be, s nagy összeget fordítanak a sport támogatására, a nagy tanyavilággal rendelkező szövetkezet 8 televíziót működtet a majorokban, a kondorosi dolgozók tsz-ben minden ledolgozott 20 munkanap után 1 nap fizetett szabadság jár, ilyen címen 800.000 forintot fizetnek ki, a nagybányai szövetkezet 8 ifjúsági klubot, könyvtárat rendezett be, s a munkások egészségük számától függően 800-1000 forint nászajándékot ad a házasságlandóknak, megveszerte sokat költenek ösztöndíjra, a rendszeres szakmai továbbképzésen résztvevők anyagi támogatására, színház- és mozibérletek vásárlására.

a szövetkezeti gazdák hazai és külföldi társasutazásokon is részt vesznek, a mezőkovácsházi járásból minden termelészövetkezet indít balatoni körutra különjáratos autóbust, sokan mennek miskolcra, pécsre és eger környékére, hat autóbusz mintegy 250 termelészövetkezeti tagot visz a szovjetunióba, csehszlovákiába és lengyelországba, a füzesgyarmati vörös csillag tsz jutalomként 42 fiatalot küld csehszlovákiai és lengyelországi autóbusturára, a tótkomlói viharosok tsz-ből pedig nyolcvannégyen utaznak csehszlovákiába, a szegedi szabadtéri játékokat 500 körös-vidéki termelészövetkezeti tag tekinti meg, békés megyéből ebben az esztendőben négyezernél több termelészövetkezeti tag utazik hazai és külföldi tájakra./mti/

- 16 -

bb 33. elkészült budapesti hármas főnyomóvezetékének tízezer méteres szakasza - éjjel-nappal dolgoznak az építők - június végén, a határ-időnél másfél hónappal előbb adnak vizet kőbányának

10.40/a
10.15
10.15

1963. május 18.

kőbánya vízellátásának megjavítására új főnyomóvezeték építé-
sének az 1-es mélyépítő vállalat dolgozói, ez a hármas számú fő-
vezeték a vízművek váci uti telepétől 17.000 méter hosszú uton
viszi el az ivóvizet a kerepesi utig, a kőbányai hálózat szivattyú-
állomásáig, sok akadály gátolja az építőket, mert számos ut-
szeszteződés, valamint több ezer különböző kábel, csatorna és gáz-
cső alatt kell lefektetni az új vezetékét, ezeket a gondokat teté-
zi az is, hogy sok helyen magas a talajvíz és egy-két méter mély víz-
lepné el az árkokat, ha nem szivattyúznának, az építők azonban szinte
példátlannul gyorsan dolgoznak, októberben kezdték a munkát és a
vízművek segítségével már elkészítették a főnyomóvezeték tízezer
méteres szakaszát.

a fővárosi tanács kérésére a dolgozók elhatározták, hogy az
augusztus 15-i átadási határidő előtt másfél hónappal, tehát június
végén vizet adnak az új vezetékbe, így az idei nyáron már lényegesen
enyhül a vízhiány kőbányán, a munka meggyorsítását azonban újabb
akadály nehezítette, az öntött vascső vezeték építését most már
acéllemezről hegesztett csövek lefektetésével folytatják, a lemez-
csöveket viszont már szigetelni is kell, ami lassítja a munkát, a
vízművek és a vállalat műszaki dolgozói ezért különleges szigetelő-
gépet szerkesztettek, az új berendezés 60 ember munkáját vég-
zi el és naponta 25 darab 8 méteres csövet szigetel bitumenes salak-
gyapot masszával, éjjel-nappal dolgoznak az új géppel és három mű-
szakot szerveztek a vezeték legkritikusabb szakaszainak lefekteté-
sére is, így teljesíteni tudják a fővárosi tanács kérését, tehát
alig háromnegyed év alatt elkészült a vezeték, ami korábban több
évig tartott volna./mti/

- 17 -

bő 37, jobb a minőség, - a garanciális javításokra szánt összeg kétharmada megmaradt a szerszámgépiparban

vid/tr/vm/vg

1963. május 18.

az ipartól természetesen minden vásárló megköveteli, hogy kifogástalan árut szállítson, az esetleges kisebb hibákat pedig saját költségén, azonnal javítsa ki. ilyen garanciális javításokra a termelési értéknek csupán néhány tized százaléka szükséges, a többtízmilliárdos termelést figyelembe véve azonban így is meg lehetőségen nagy összeg kerekedik a javítás költségeiből. a sokéves tapasztalat alapján ezeket a kellemetlen kiadásokat is betervezik, a bevendetes jelenség, hogy az utóbbi időben e tervnek „ a teljesítésében, „ mind nagyobb az elmaradás.

a kohó-és gépipar az elmúlt évben a garanciális javításokra szánt összegnek mindössze 72.6 százalékát volt kénytelen igénybe venni, ez egyben azt is jelenti, hogy majdnem 28 százalékkal kevesebb volt a pótlólagos javítás, mint az előző esztendőben. a garanciális javítások szempontjából a szerszámgépiparban a legnagyobb a „munkanélküliség, „ tervezett költségüknek egy év alatt 66 százalékát takarították meg. az eredmény elsősorban azzal magyarázható, hogy lényegesen csökkentek a figyelmetlen szerelésből eredő hibák, megjavult a szerszámgépek festése, s nem utolsó sorban gondosabban csomagolják az árukat. a reklamációk száma lényegesen csökkent, a furógépgyár termékeire például egy év alatt összesen egy panasz érkezett. a minőség szempontjából igen sikeresek a kőbányai szerszámgépgyár, a budapesti szerszámgépgyár és az esztergomi szerszámgépgyár termékei is. a vásárlók megelégedettsége nem lebecsülendő eredmény, mert 40 országba szállítanak szerszámgépeket, a baráti államokon kívül a többi között nyugat-németországba, svájcba, svédországba, franciaországba, ausztriába és olaszországba is.

a minőség javulása természetesen csak akkor jelent teljes sikert, ha a gép nemcsak jó, hanem egyben korszerű is. ezért fokozatosan kidolgozzák a világpiacon is versenyképes programvezérlésű berendezéseiket és nagypontosságú szerszámgépeiket./mti/

- . -

- 18 -

11.00/a

11.15

148

bő 33. nappali világítás a fejtésekben - terjednek a korszerű módszerek - automatizálás a kohlói bányákban

vid/te/m/ki

1963. május 18.

a kohlói szénbányászati trösztinél az év végére a kézi rakodás teljesen megszűnik és a termelt szenet közvetlenül szállítószalagokra jövesztik, ezekről töltőbunkerekbe innen pedig csillékbe, majd a külszínre kerül a szén. bétaaknán a külszíni rakodókon már most emberi kéz érintése nélkül, kapcsolókkal irányított gépek rendszerén jut el a csillékben érkező szén a bunkerekbe, majd kerül vissza az üres csille a bányába. épül a csillék automatikus tisztítására szolgáló körbuktató is. a fejtésekben is a legkorszerűbb, nagytermelékenységű, robbantós, hátos, pajzsos szénjövésztési módszereket alkalmazzák, a vékony széntelepeket pedig az alapvágatokról irányított gépekkel művelik, egyes fejtésekben turbófénycsővekkel nappali világosságot árasztanak. zobák-aknán a szénelővájásnál és a laza kőzetnél érdekes, ugynevezett injektálásos főtészilárdítást alkalmaznak. egy-egy kirobbantott szakasznál görgőkre szerelt főtélemez tólnak előre és ennek védelmében a vágat fedőrétegébe 80-100 atmoszféra nyomással cement-tejet injektálnak, ami a résekbe hatolva megköt, szilárd főtét alkot.

az automatizálás egyéb területeken is tért hőt. távirányítással működtetik a szellőztető aknák gépeit, a bányaviztelenítést szolgáló zsompok szivattyuit, amelyek a vízszint ingadozása szerint kapcsolnak be, illetve ki és távirányítással dolgozik egyre több szállítószalag is. /mti/

- . -

bő 31. napi ezer csille szén egyetlen fejtésből - eredménnyel járt a „néma órák, „ megszüntetése a pécsi szénbányáknál

vid/tm/m/.ki

1963. május 18.

az ország bányászatában először pécsen próbálkoztak háromharmados helyett négynegyedes termeléssel. ennek az a lényege, hogy a korábbi 21 helyett a napnak mind a 24 órájában termelnek a föld alatt. a vasasi bányában már az év kezdetén így indult a munka. a pécsi tröszt vezetői úgy számították, hogy jó félév múltán a többi üzemnél is áttérhetnek erre a módszerre.

/folyt.köv./

11.05/a

11.00

148

- 19 -

bb 31. /napl ezer ... 1. folyt./ m

a kedvező tapasztalatok azonban meggyorsították az új munkaszervezés elterjedését. Pécsbányán márciustól, a szabolcsi István-aknán pedig május elejétől négyszeri váltással dolgoznak, a „néma órák”, megszüntetése a dolgozók és az üzem szempontjából egyaránt hasznosnak bizonyult. nőttek a teljesítmények, csökkent a termelési költség. István-aknán az új munkaszervezéssel Bokos József 110 fős csapata alig 70 méter hosszú frontfejtésben ezer csille fölé növelte a napi termelést. hasonló körülmények között működő fejtésben naponta ezer csille szemet még soha nem termeltek a pécsi szénbányászati trösztnél. /mti/

...

bb 34. a szervezet védekezésének új mechanizmusát fedezték fel magyar kutatók - törő akadémikus nyilatkozata

1 ms/gg/m/ha

1963. május 18.

Törő Imre akadémikus és munkatársai a szervezet sejtvesztésének új mechanizmusát fedezték fel a májban. Törő akadémikus a budapesti orvostudományi egyetem szövet- és fejlődéstan intézetének vezetője erről a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a szervezetet tápláló anyagok a sejtek belsejébe kerülnek és ott emésztenek meg. ugyanez történik mindenféle más anyaggal is. ha például valamilyen szennyező anyag vagy baktérium kerül a szervezetbe, a sejtek magukba veszik, „felfalják”, és a belsejükben igyekeznek elpusztítani. ha ez nem sikerül, akkor a baktériumok tovább szaporodnak - és ők pusztítják el a sejtet. a sejten belüli emésztés tanulmányozására nagyon alkalmasak az egysejtűek, ezért dr. Müller Miklóssal az egysejtűek emésztési folyamatait vizsgáltuk. különböző egysejtűeket etettünk részben élő táplálékkal, - tehát például baktériumokkal -, részben pedig emészthetetlen festékekkel, tussal vagy műanyag, latex-szemcsékkel, amelyeket ugyanúgy bekebeleztek, mintha táplálék volna. a sejt felszíne azon a helyen, ahol a szemcse vele érintkezik, behorpad, majd lassan besüllyed és körülburkolja a szemcsét. ekkor azután elválik, lefűződik a sejt felszínéről. ilyen módon a sejt belsejében hólyagocska keletkezik, amelynek fala a sejthártyából lefűződött rész. a bekebelezett anyag tehát sohasem érintkezik közvetlenül a sejt belsejével, hanem mindig egy ilyen emésztő hólyagocska az úgynevezett vacuola zárja körül. /folyt.köv./

11.30/a

12.00

AK

- 20 -

bb 34. /a szervezet ... 1. folyt./ m

ebbe a sejt protoplazmájából bekerülnek az ott termelő enzimok és ezek megemésztik a hólyagocskában levő táplálékot vagy idegen anyagot. érdekes, hogy ebben a hólyagban éppúgy megemésztődik a zsir, a szénhidrát, a fehérje, mint az emberi bélcsatornában. ez azt mutatja, hogy a sejt protoplazmája nagyjából ugyanazokat az enzimeket termeli, mint amelyek például az ember bélcsatornájában termelődnek és az emésztési folyamatot végzik. akkor is kialakul ez az emésztő hólyagocska és termelődnek enzimek, ha nem emészthető anyag kerül a sejtbe. ebből arra lehet következtetni, hogy maga a hólyagképződés indítja meg az emésztést. ez a fagocitózis lényege.

- a fagocitózist emberi sejteken is vizsgáltuk szövettényesztékben munkatársaimmal, dr. Pályi Irénnel és dr. Fröhlich Pállal. a csecsemőmirigy hámsejtjei ugyanúgy fagocitálják a különböző élő nyiroksejteket és bennük is ugyanolyan emésztő vacuola képződik, mint az egysejtűekben. hasonlóképpen történik az emésztés is. ez igazolja mecsnyikov véleményét, hogy a sejtek táplálkozásának az egysejtűekben található módja tulajdonképpen az az ősi táplálkozás, amely a fejlődés folyamán csak igen kis mértékben változott. legfeljebb alkalmazkodott a körülményekhez, de lényegében a fejlett szervezetek sejtjeiben is ugyanaz a mechanizmus megy végbe.

- ezek után azoknak a szerveknek sejt működését vizsgáltuk, amelyek különleges szerepet játszanak a szervezet védekezésében: a máj, a lép, a nyirokcsomók, a csontvelő. a májban levő falósejtek elektronmikroszkópos vizsgálata azt az eredményt hozta, hogy ezekben a sejtekben az emésztő vacuola kialakulása eltér az egysejtűektől, vagy akár a csecsemőmirigy hámsejtjétől. így az az érdekesség tapasztalható, hogy a sejt felszínét először egy fehérje tartalmú anyag vonja be, amely megtapasztja a bekebelezendő szemcsét. ezután indul meg a felszín betüremkedése, de nem hólyag képződik, hanem csatorna, amely igen gyorsan megnyúlik és egész csavarodott csatornarendszert alkot a sejt belsejében. végül ez a csatornarendszer kitágul és több emésztő hólyagocskára darabolódik, amelyeknek belsejét ugyancsak az előbb említett anyaggal bevont sejthártya borítja. az így kialakult hólyagocskákban azután már ugyanúgy történik az emésztés, mint az egysejtűknél.

/folyt.köv./

11.40/a

12.00

AK

- 21 -

bb 34. /a szervezet ... 2. folyt./ m

- ennek a mechanizmusnak célja az emésztés, valamint az, hogy a máj e sejtjei lényegesen nagyobb mennyiségű anyagot tudjanak felvenni és ezzel meggyorsíthassák a védekezősi folyamatot, hogy ez milyen mértékű, arra elég megemlítenem egy állatkísérletből vett példát, a jól fejlett patkány ereiben körülbelül 20 köbcenti vér kering, ha egy ilyen állat ereibe öt köbcenti tust juttatunk, azt tapasztaljuk, hogy a vérből öt perc alatt eltűnik a tus, viszont az állat mája megfeketedik, ennyi idő elég tehát ahhoz, hogy a keringő vér negyedének megfelelő idegen anyagot a máj magába vegye a maga fejlett működésű faló sejtjeivel. /mti/

bb 38. Lengyel és jugoszláv kormánydelegáció látogatása a csepel vas- és fémművekben

t kf/sze/m/vg

1963. május 18.

szombaton délelőtti két kormánydelegáció látogatott el a csepel vas- és fémművekbe.

a lengyel küldöttség franciszek waniolka-nak, a lengyel minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével - székér gyulának, a nehézipari miniszter első helyettesének társaságában - érkezett az üzembe, a vendégeket csató lászló vezérigazgató fogadta, ismertette a gyár munkáját, majd kalauzolta a vendégeket az üzemszervezetben, a küldöttség megtekintette a fémművet, a csőgyárat és a szerszámgépgyárat.

a nikola dzuverovics külkereskedelmi miniszter vezette jugoszláv delegációt dr. dabronaki gyula, az ételmezésügyi miniszter első helyettese kísérte el a gyárba, a küldöttséget tarján ferenc vezérigazgatóhelyettes üdvözlölte, és vezette végig a szerszámgépgyáron és a fémművön. /mti/

- 22 -

11.45/a

12:05 ✓
MR

bb 36. helyzetjelentés a mezőgazdaságról - teljesítettük a tavaszi vetéstervét - „hasban”, a buza, az őszi árpa, kalászt a rozs, buján nő a rétek, legelők füve

1 cs/gk vm ká

1963. május 18.

nehéz körülmények között: tetemes őszi „adóssággal”, és körülbelül háromhetes késéssel indultak idén a tavaszi munkák - május közepéig mégis csaknem mindenütt elérték az időszaknak megfelelő normákat a munkákban csakugy, mint a növények fejlődésében. mint a földművelésügyi minisztérium illetékesei tájékoztatásul közölték, ez a tavasz kemény erőpróba volt, a szocialista termelő üzemek azonban helytálltak. igen jó szervező munkát végeztek a kihelyezett szakemberek: a termelőszövetkezeti elnökök, agronómusok, akik a korábbi vetési és munkaterveket a téli, koratavaszi kipusztulásnak, kiritkulásnak megfelelően módosították, a belvizek okozta területkiadásokat a tavaszi vetésnél pótolták, a jó eredményekben nagy része van az anyagi érdekelttségi elv fokozott és következetes alkalmazásának.

május közepéig a növényfélék többségénél teljesen befejezték a vetést, a belvizes területeken kipusztult ősziárpa-és buzavetések helyett tavaszi árpát, zabot, burgonyát, napraforgót, cukorrépat vetettek, s még vetnek rövid tenyészidejű kukoricát, kölest, szudáni fűvet és egyéb nagy tömeget adó takarmánynövényeket. a tavaszi árpa vetési előirányzatát 20, a zabét 18 százalékkal teljesítették túl. borsóból kerekén 52 ezer, burgonyából 25 ezer holddal több a vetés, mint a múlt év hasonló időszakában volt. csupán a kukorica- vetéssel maradtak el egyes vidékeken, de a következő napokban itt is felszámolják a lemaradást. lucernából országosan 20 ezer holddal teljesítették túl a vetési előirányzatot.

jól működött közre az időjárás is: a bőséges téli csapadékok, a jó áprilisi-májusi esők kedvező feltételeket teremtettek a morzsalékos magágy készítésére, valamint a kikelő zsenge növények erőteljes fejlődéséhez. ennek és a szokottnál jobb minőségű munkáknak köszönhető, hogy a tavaszi vetéseink általában jól indultak, főleg a kukoricánál, napraforgónál és a cukorrépanál tapasztalható az előny. a cukorrépa sarabolásával általában végeztek, s megkezdték az egyelését, de sarabolják a kukoricát is, a korai burgonyákat helyenként már töltögetik.

/folyt.köv./

11.55/a

12.00 ✓
MR

- 23 -

/bb 36. helyzetjelentés.....1.folyt./vm

az őszi gabonafélék a vártnál kisebb veszteséggel vészelték át a kemény telet, csupán az északkeleti vidékeken ritkább a növényállomány a kívánatosnál. jól vizsgáztak fagytürešből a nagy termőképességű szovjet buzafajták, de az olasz fajtákat illetően sincs ok aggodalomra. a buza-és ősziárpa-vetések különösen a dunántulon szépek. a kalászuk már „hasban”, van, a rozs nagy része pedig kikalászolt.

buján, gazdagon nő a fű a réteken, legelőkön, ami a szokásosnál nagyobb téli készletek gyűjtésére ad lehetőséget. a lucerna első termése ugyancsak dus. több vidéken - helyesen - máris lekaszálták a lucernatáblákat, így a nagy tömeg mellett kitűnő minőséget nyertek, s a korai sarjadzás bő második termést ígér.

a soron levő sürgős feladatok között említették meg a szakemberek a kapásnövények sarabolását, a cukorrépa egyelését és a helyenként szükséges növényvédelmi munkák megszervezését. hangsúlyozták: a tavaszi vetéssel alapot teremtetnek a jó termésre, most minden erőt a növényápolásra kell mozgósítani, hogy a kezdeti előnyt megtartva, a jó termésig el is jussunk./mti/

bb 39. kiesés nélkül kerülnek piacra a zöldségfélék - virágzik a szabadföldi paradicsom - szedik a zöldborsót a harsányi-hegy környékén

ő vid kz/hmé vm ká

1963. május 18.

az idén a hosszú tél miatt körülbelül három héttel később indult meg a munka a kertészetekben, mint más években. a számottevő májusi csapadék, s a kellő napsütés azonban meggyorsította a szabadföldi palánták fejlődését s a növényzet már ezideig teljesen pótolta a késést. egyes helyeken, mint például heves megyében, a szakemberek úgy vélekednek, hogy a legfontosabb zöldség - közöttük a paprika és a paradicsom - legalább két héttel korábban kerül majd piacra, mint az elmúlt években. a mátraalján és a tarna-mentén már virágba borultak a paradicsombokrok és több közös gazdaságban, így például az erdőteleki új élet termelőszövetkezet kertészetében borsónagyságuk a termések.

az ország zöldségkertjében - bács megyében - a múlt évinél 3000 holddal nagyobb területen foglalkoznak a közös gazdaságok szerződéses zöldségtermesztéssel. a kertészetek már szállítják a primőröket.

/folyt.köv./

12.06/a

- 24

/bb 39. kiesés.....1.folyt./vm

a múlt évinél jóval több, összesen 76 vagon sóskát, és parajt adtak eddig piacra. retekéből félmillió csomót, spárgából pedig 10 vagonnyit vásárolt fel ezen a vidéken a kereskedelem. a kecskemét-környéki kertészetekben befejezték a paradicsompalánták kiültetését, s megkezdték az étkezési paprika szabadföldi palántázását. a megye termelőszövetkezeti gazdaságaiból az év végéig burgonyán kívül mintegy 5000 vagon zöldséget vásárolt fel a kereskedelem.

dél-baranyából a szabadföldi primőrök hazájából már megkezdődött a primőrök áramlása a városi piacokra. a vidék három híres primőrnövénye - a mohácsi kelkáposzta, a harsányi-hegy-környéki zöldborsó és a dráva-menti ujbungonya - mint minden évben, az idén is elsőként jut a fogyasztókhöz. a korai ugynevezett adventi kelkáposztát 330 holdon termelik mohácson és környékén. május 10 óta folyamatosan szedik a termését és most már naponta két-három vagonnyi kerül belőle a fogyasztókhöz. a borsó több mint ezer holdon zöldell s erről a területről körülbelül 100 vagonnyi termést várnak. az ország legdélibb csücskében, a harsányi-hegy környékén a hét végén meg is kezdték a borsószedést. ezekben a napokban még inkább csak „mutatóban”, árusítanak belőle a pécsi piacokon, a jövő hét második felében azonban már nagyobb mennyiségre lehet számítani. az ujbungonya május végén, vagy június elején kerül piacra. ebben az évben egyébként igen nagy a fejlődés baranya megye zöldségtermelésében. egyik évről a másikra majdnem ezer holddal bővült a kertészetek területe, s így most már meghaladja a 4000 holdat. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a megye, amely öt évvel ezelőtt a zöldség felét más vidékekről kapta, az idén lényegében önellátóvá válik.

a körösök vidékén 3000 holddal növekedett a kertészetek területe az elmúlt évihez képest. a szövetkezeti kertészetekben szedik a korai karalábét, kapálják, palántázzák a későbbi növényeket, az öntözőberendezésekből éjjel-nappal mesterséges csapadék hull a földekre. a vidék szántóföldi kertészetei együttesen 4000 vagonnál is több friss zöldséget értékesítenek. korai káposztából például a tavalyi 200 vagon helyett 350 vagonnal, ujbungonyából pedig 70 vagon helyett 140 vagonnal adnak közfogyasztási célokra. nagymennyiségben termelnek paprikát és uborkát is.

/folyt.köv./

12.40/a

- 25 -

13.00

Nle

/bb 39. kiesés.....2.folyt./vm

a szövetkezeti gazdaságok és a felvásárló kereskedelem az idén további erőtesztéseket tesz, hogy lerövidítsék az áru útját, a zöldségfélék gyorsabban, jobb minőségben jussanak el a fogyasztókhoz. szolnok megyében, ahol csaknem 13.000 hold kertészeti növény és 4500 hold burgonya termésének értékesítésére kötöttek szerződést, hatnapos előrejelző szolgálatot vezettek be. az előrejelzés lehetővé teszi, hogy a központi raktárak kikapcsolásával a legrövidebb uton a termelőszövetkezetektől közvetlenül a fogyasztóhoz kerüljön a termés. az átadási és az átvételi munka meggyorsítására a télen 38 szövetkezet egy-egy tagja végezte el az értékesítési tanfolyamot. az értékesítési szakemberek képzése egyébként a többi megyében is megkezdődött. bács megyében többszázan vettek részt ilyen tanfolyamon, borsodban 21 közös gazdaságban intézik szakemberek az értékesítés ügyét./mti/

bb 44. megkezdte munkáját a balatoni vihar-előrejelző szolgálat - három óránként kapja közép-európa időjárásjelzését a balatoni obszervatórium - husz veszélyjelző állomás a dunántúlon

vid tm vm ki

1963. május 18.

szombaton megkezdte munkáját az országos meteorológiai intézet balatoni viharelőrejelző szolgálat. a balatoni obszervatórium munkáját európa csaknem valamennyi nagyobb időjárásjelző központja segíti. az obszervatórium háromóránként kap jelentéseket közép-európa időjárásáról, s frankfurtból képtáviró segítségével térképeket bocsátanak a balatoni meteorológusok rendelkezésére. a külföldről kapott jelentések magukban foglalják a nagyobb óceáni hajók jelzéseit is, így végeredményben a balatoni prognózisok összeállításához széleskörű nemzetközi kollektíva ad segítséget. a siófoki állomás ezenkívül figyelemmel kíséri a környék időjárását is. a megbízhatóbb előrejelzések érdekében bővítették a veszélyjelző állomások számát. a nyári szezonban már a dunántúli husz helyről jelzik a szélviharokat és a zivatarokat. a balatoni obszervatórium időjárásjelentéseit ez évben kísérleti jelleggel, telex és rádió segítségével eljuttatják a duna magyarországi szakaszán tartózkodó folyami hajókra is.

a vihar-előrejelzés elsősorban természetesen a balatoni vendégsereg tájékoztatására, a strandokon és a vízijárműveken tartózkodó üdülők, kirándulók és sportolók figyelmeztetésére szolgál. a balatoni révkapitányság az idén körben a tó partján 23 viharágyuval figyelmezteti a közönséget a várható viharokról. /folyt.köv./

12.55/a

13.20

ML

- 26 -

/bb 44. megkezdte.....1.folyt./vm

két órával a vihar érkezése előtt sárga, a veszélyt megelőzően egy órával pedig vörös rakétát lőnek fel. a viharjelző szolgálat telefonhívásra informálja a szabadtéri rendezvények szervezőit, az idegenforgalmi kirendeltségeket és az egyéb érdeklődőket is. /mti/

- . . -

bb 46. elhunyt füzék ferenc

sze vm ha

1963. május 18.

a magyar partizán szövetség tagja, a szék-és kárpitosipari vállalat dolgozója, a kilencedik kerületi munkásörtség tagja. temetése május 22-én, szerdán délután fél 3 órakor lesz a kispesti újtemetőben./mti/

- . . -

bb 40. bekapcsolták a tizezredik fogyasztót a gázhálózatba pécsett

vid/gk/m/ki

1963. május 18.

pécsett fél évtized alatt csaknem megduplázódott a gáztűzhellyel ellátott háztartások száma. az újmecekaljai fiatal városnegyed egyik legnagyobb épületében, a 96 lakásos toronyházban, a napokban került sor a tizezredik pécsi gázfogyasztó bekapcsolására, s e hónap végéig ez a szám további százzal gyarapszik. évente átlagosan 800-900 lakásba vezetik be a gázt a városban.

jelenleg hat kilométer hosszú távvezeték épül, amelyen évente 5-6 millió köbméter bányamétán kerül majd - megfelelő keverés után - a városellátó hálózatba ipari és háztartási célokra. a

„megszelídített”, metángáz hasznosítására, a távvezeték üzembehelyezésére előreláthatólag egy hónap múlva kerül sor. /mti/

- . . -

- 27 -

13.00/a

13.20

ML

bb 41. brazil delegáció tárgyal budapesten magyar vizkutató expedíció szervezéséről

1 tz/sze/m/vg

1963. május 18.

pénteken gerald jose d. melo államtitkár vezetésével brazil küldöttség érkezett budapestre a nikex külkereskedelmi vállalat meghívására.

a brazil küldöttség, amely előreláthatólag két hetet tölt hazánkban, tanácskozásokat folytat arról a tervről, hogy a közeljövőben magyar vizkutató és kutató expedíció indulna brazília egyik részébe, a rendkívül vízszegény rio grande do norte kormányzóságba.

mivel éppen ennek az expedíciónak a sikeres munkája teremné meg ezen a területen a mezőgazdasági termelés lehetőségét, a brazil küldöttség felhasználja itt tartózkodását a magyar mezőgazdaság és mezőgazdasági iparunk termelési módszereinek és termékeinek tanulmányozására is. /mti/

...-

bb 42. a vásár első hétköznapja - ezrek várakoztak a kapunyitásra - sajtótájékoztató a magyar tudományos akadémia pavilonjában - a szövetkezetek műszerkiállításának bemutatója

1 sz/hbj/sze/m/vg

1963. május 18.

szombaton, a vásár első hétköznapján 9 óra tájban a látogatók ezrei várakoztak a városligetben a vásárváros kapuinak megnyitására. ezért a vásárrendezés - a programtól eltérően - háromnegyed 10-kor utasítást adott a nyitásra.

a vásár első hétköznapjának, programjában szakmai tapasztalatcsere, külföldi és magyar szakemberek találkozója és néhány sajtótájékoztató szerepel.

a magyar tudományos akadémia kiállításán az akadémiai kiállítási bizottság elnökhelyettese, zsebök zoltán professzor mutatta be a sajtó képviselőinek a kiállított tudományos műszereket és ismertette az akadémia munkájának egyes részleteit.

/folyt. köv./

13.10/a

11.20

AK

- 28 -

bb 42. /a vásár első ... /a folyt./ a

a kiállításunkat a szocialista termelés szolgálatára jegyében állítottuk össze - mondaná - annak érdekében, hogy a tudomány mindinkább termelőerővé válik. a rohamos léptekkel haladó technikai fejlődés megköveteli, hogy a távlati kutatás eredményei bázisai legyenek a szocialista termelésnek. feladatunknak tekintjük, hogy az ipar és a mezőgazdaság minél nagyobb mértékben támaszkodhassék a magyar tudományos akadémia munkásságára.

az akadémiai pavilon kiállítását 9 távlati kutatási feladattal kapcsolták össze. az anyagot lényegében három téma: a fizikai- /műszaki/, a kémiai- és az orvostudományok köré csoportosították. a kiállítás nemcsak azt reprezentálja, hogy a magyar tudományos akadémia intézetei az utóbbi évben milyen eredményeket értek el, hanem azt is bemutatja hogy a tudományos munkát hogyan hasznosítja a népgazdaság különböző ága. az akadémia kutató intézeteiben az utóbbi években elért eredmények népgazdasági értéke meghaladja a 200 millió forintot.

a szakemberek érdeklődésének kielégítésére és a látogatók tájékoztatására a kiállításról háromnyelvű ismertető füzetet adtak ki. a füzetek tartalmazzák a műszerek, gépek, rövid leírását és műszaki jellemzőit. a legérdekesebb kiállítási tárgyak közé tartozik a félautomatikus libellavizsgáló, amely ellenőrzi a geodéziai műszerek pontosságát. a geokémiai kutató laboratórium többek között egy töltőtoll nagyságu polarizációs teromikroszkópot is kiállított. a szakembereknek nagy segítséget nyújt majd ez a zsebben hordozható egyszerű optikai készülék, amellyel közetek és más anyagok mikroszkópikus elegrészeinek legfontosabb tulajdonságai néhány perc alatt a helyszínen meghatározhatók. különös érdeklődésre tarthat számot az ekg teleméter, amely kábelek nélkül tranzisztorokkal működik. ehhez egy erősítővel ellátott urn rádióadó kapcsolódik. a telemétert rácsatolják a vizsgálandó személy csuklójára, s az elektromos változásokat a rövidhullámu rádióadó 15-20 méteres körzeten belül kisugározza. ily módon egy szomszédos helyiségben is elkészíthetik a ekg-felvételt, miközben a vizsgált személy - esetleg a kísérleti állat - szabadon mozoghat. rendkívül érdekes az a mikrokémiai laboratórium is, amelyet bognár rezső akadémikus elképzelései szerint állítottak össze. az írógépasztal-nagyságu miniatűr laboratórium mindazt tudja, amit különben egy hatalmas laboratórium végez el.

/folyt. köv./

13.15 13.30

AK

- 29 -

bb 42. /a vásár első ... 2. folytat./ m

a budapesti műszer- és gépipari kizsöv kiállítását is bemutatták a sajtó képviselőinek: kilenc szakcsoportban 205féle gépet, műszert láthat a közönség, 38 új típus, 57 pedig a már ismert gyártmányok továbbfejlesztett változata. Békés Miklós, a kizsöv elnöke elmondotta, hogy a szövetség tag-szervezeteinek évi mintegy egymilliárd forint értékű termékéből 330 millió forint értékű kerül exportra. a vásárt arra használják fel, hogy az export-tevékenységet bővítsék, a külföldiekkel megismertessék új készítményeiket. az új gyártmányok között található a mirköz ktsz „életmentő”, berendezése, a vérhűtő, a szuper liliput 200-as ipari röntgenberendezés, amely egyébként magyar szabadalom is, továbbá az automatikus fonalszakító, a laboratóriumi gyűrűsfonó, és sokféle háztartási, élelmiszeripari kisgép.

a délelőtti órákban a vásár alkalmából itt tartózkodó több külföldi kormányküldöttség kereste fel a budapesti nemzetközi vásárt. /folyt.köv./

bb 43. jövőre megkezdik a visontai hőerőmű építését előkészítő munkákat - heves megye ipari fejlődéséről tanácskoztak egerben

vid/tm/m/ki

1963. május 18.

a gépipari tudományos egyesület rendezésében egerben megtartott kétnapos országos üzemgazdasági vándorgyűlés szombaton befejeződött. a második napon gergely jános, a kgm iparpolitikai főosztályának vezetője a gépipar időszerű feladatairól tartott előadást. utána zimándi mátyás, a heves megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője ismertette heves megye ipari fejlődésének távlatait.

többek között elmondotta, hogy a mátra alján talált mintegy 210 millió tonna szénvagyont hasznosítására visontán már a jövő évben megkezdik a hatszáz megawattos hőerőmű építésének előkészítő munkáit. számításokkal bizonyította, hogy a visontai külszíni fejtésnél a gépesítés eredményeként 1.500 bányász termel majd annyi szenet, amelyhez mélyműveléssel 15.000 bányászra lenne szükség. /mti/

13.25/a

- 30 -

bb 52. időjárásjelentés

tm/m/cz

1963. május 18.

a meteorológiai intézet jelenti május 18-án, szombaton 13 órakor:

a nappali felmelegedés tovább gyengül.

az atlanti óceán partvidéke és kelet-európa között átlagosan mintegy 15-20 fokos hőmérséklet-különbség áll fenn. a nyugateurópai országokban több nap óta igen hűvös, szeles az idő, viszont kelet-európa térségében száraz idő, és nyári meleg van. a hőmérsékleti ellentét határvonala a kárpát-medence nyugati felén húzódik keresztül. e vonal mentén napközben sok zápor, zivatar keletkezik. hazánkban tegnap változóan felhős volt az ég, a koradélután elsősorban az északi hegyvidéken és a dunántúli dombvidéken zivatarok törtek ki. a lehullott eső mennyisége általában nem haladta meg a 4-5 millimétert. a főváros budai oldalán azonban több egymást követő zivatarfelhőből huzamos, sűrű eső és jégeső esett. nagyjából két és fél óra időtartam alatt a meteorológiai intézet környezetében 24 milliméter csapadék hullott. a hőmérséklet napközben dunántúlon 22-25, máshol 25-27 fokra emelkedett. ma hajnalra 9-12 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt nyugaton felhős, keleten derültebb idő volt, a dunántúlon sokhelyen élénk északi szél fújt, a hőmérséklet 16-21 fok között váltakozott. pénteken budapesten a hőmérsékleti napi középértéke 20.7 fok volt, 3.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen futózáporral, zivatarral. élénk északi, északnyugati szél. a nappali felmelegedés kissé csökken. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 19-22, nyugaton 16-19 fok között. a duna vízállása ma reggel 369 centiméter. /mti/

...

13.40/a

13.40

13.40

- 31 -

bb 47. radnóti-émlék kiállítás szombathelyen

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

radnóti miklós életéről és munkásságáról szombaton kiállítás nyílt a szombathelyi savaria muzeumban. tíz nagyméretű tabló, illetve számos fénykép mutatja be a kiváló lírikus és műfordító életútját a budapesti bérháztól az abdai tömegsírig./mti/

. . .

bb 48. hat megye onkológusainak vándorgyűlése szombathelyen

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének nyugat-dunántúli onkológus szakcsoportja rendezésében pénteken és szombaton a szombathelyi markusovszky kórházban kétnapos vándorgyűlést tartottak. a tanácskozáson hat nyugat-dunántúli megye - győr-sopron, fejér, komárom, vas, veszprém és zala - onkológusai vettek részt. dr. prochnov ferenc professzor, az onkológus szakcsoport budapesti elnöke tartott vitavezető előadást „a sebész magatartása a rák műtéti kezelésében”, címmel, majd számos hozzászólás következett./mti/

. . .

bb 51. a theatre de la cite vendégjátéka a petőfi színházban

i sj/gk vm ha

1963. május 18.

de lullo olasz rendező együttesének nagy sikerű vendégszereplése után újabb neves külföldi szintársulat mutatkozik be a magyar közönség előtt: május 30-án hazánkba érkezik a theatre de la cite francia szintársulat.

a társulatot 1957-ben alapította roger planchon, aki azóta is az együttes művészeti vezetője és rendezője. állandó műsorukban több shakespeare-, molliere, dumas, gogol-, goldini-mű szerepel, de a klasszikusok mellett megtaláljuk a modern darabokat is: brecht-dramákat és fiatal francia szerzők műveit. az együttes nevéhez nem egy szerző művének francia ősbemutatója fűződik. a 39 főből álló társulat nemcsak az európai országokban, így nyugat-németországban, ausztriában, angliában, olaszországban, belgiumban, görögországban, hollandiában, luxemburgban és svájcban járt, hanem libanonban és tunéziában is tartott nagy sikerű előadássorozatot.

/folyt.köv./

13,45/m

14,00

KE

- 32 -

/bb 51. a theatre.....1.folyt./v10

budapesten, a petőfi színházban / hatodik kerület, izabella tér 2./ május 31-én és június elsején dumas: a három testőr, június 2-án és 3-án pedig molliere dandin györgy című vigjátékát mutatják be./mti/

. . .

bb 49. a német szövetségi köztársaságból

t mv ha

1963. május 18.

hazánkba érkezett és a szakszervezetek huszadik kongresszusán résztvevő nyugatnémet szakszervezeti küldöttek szombaton látogatást tettek a szaktanács székházában. * megbeszélést folytattak kádas istvánnal, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetőjével a két ország szakszervezeti mozgalmát kölcsönösen érintő kérdésekről./mti/

. . .

bb 45. sétahajók a dunakanyarban - új hajójáratok a dunán és a tiszán - szombaton életbelépett a mahart nyári menetrendje

i kf/kf vm vg

1963. május 18.

a hajózás a dunán és a tiszán szombaton „teljes gőzzel”, megindult, érvénybe lépett a mahart nyári menetrendje. ezzel egyidőben a mahart több új hajójáratot indít és sétahajókat közlekedtet a dunakanyarban.

a budapest-dömös-esztergom vonalon munkaszüneti napokon hat új kiránduló járat közlekedik. a bem józsef téri állomástól 7 órakor indul hajó a váci dunaágban visegrád és nagymaros érintésével esztergomig, ahonnan 17.15 órakor jön vissza a fővárosba. ugyancsak a bem tértől leányfalura 16.30 órakor onnan vissza 19 órakor indul hajó.

a vígadó tértől reggel 7 órakor induló hajó esztergomból 16.30 órakor jön vissza budapestre. ugyancsak erről az állomásról 14.30 órakor közvetlen hajójárat indul visegrádra, s majd azonnal tovább horányba, ahonnan a menetrend szerint 19 órakor indul vissza a fővárosba. esztergomból 12.30 órakor indítanak hajót visegrádra.

/folyt.köv./

14.00/a 14.30

- 33 -

/bb 45. sétahajók....1.folyt./vm

ezenkívül naponta közlekedik hajó a szentendrei dunaágban budapest-esztergom között. vac és esztergom között csak munkaszüneti napokon jár hajó. a dunakanyarban dömöstől visegrad és nagymaros érintésével - 20 órákor indít sétahajót a mahart. szombaton és munkaszüneti napokon esztergomból is indul sétahajó 20.30 órákor.

a budapest-dunaföldvár-mohács vonalon munkaszüneti napokon a központi hajóállomásról 6.30 órákor induló járat dunaföldvárról 14 órákor jön vissza budapestre. ugyancsak munkaszüneti napokon dunaujvárosból 9.50 órákor közvetlen hajójárat indul budapestre. budapest-ferencváros állomásról munkaszüneti napokon tassa 7 órákor, s onnan vissza 16.40 órákor indul „horgászjárat”,.

a tiszán az eddigi menetrendtől eltérően munkaszüneti napokon szolnokról 16 órákor indul hajó tiszaburára. munkaszüneti napokon ezentul csongrád és szeged között is jár hajó./mti/

bb 53. megkezdődött balatonfüreden a tit építészeti és képzőművészeti ankétja

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

a tudományos ismeretterjesztő társulat építészeti és képzőművészeti országos választmánya balatonfüreden háromnapos ankétot tart, amelyet szombaton nyitottak meg a szot-szanatórium dísztermében. az első napon major máté, kossuth-díjas akadémikus előadása alapján a környezetesztétika elvi kérdéseiről tanácskoztak./mti/

bb 55. incze jenő külkereskedelmi miniszter fogadta a csehszlovák kormányküldöttséget

gk vm vg

1963. május 18.

incze jenő külkereskedelmi miniszter szombaton fogadta frantisek hamouzt, a csehszlovák szocialista köztársaság külkereskedelmi miniszterét, a magyar kormány meghívására a budapesti nemzetközi vásáron hazánkban tartózkodó kormányküldöttség vezetőjét, valamint a kormányküldöttség tagjait./mti/

14.07/a 14.30

- 34 -

bb 50. ötven éves a miskolci vízmű-és fürdővállalat

vid sze vm ki

1963. május 18.

miskolcon 1913-ban kezdték meg a vízszolgáltatást. a vízmű a miskolc-tapolcai forrásokra települt, s kezdetben napi ezer köbméter vizet adott a lakosságnak. a felszabadulás után a várossal együtt fejlődött a vízmű is és ma már naponta több mint negyvenezer köbméter egészséges ivóvizet szolgáltat.

a vízmű 1957-ben átvette az országsszerte ismert tapolcai fürdők kezelését is és azóta miskolci vízmű-és fürdővállalat néven működik. a vállalat fennállásának 50. évfordulójáról ünnepségen emlékeztek meg a vállalat dolgozói és a vendégek. az ünnepségen adták át az élüzem-kitüntetést a vállalatnak, 172 dolgozó pedig megkapta a törzsgárda jelvényt./mti/

bb 54. az ndk löbauri körzetéből kulturális küldöttség érkezett mezőkövesdre

vid fm/tné vm fm

1963. május 18.

a mezőkövesdi matyó művelődési ház az elmúlt évben baráti kapcsolatot épített ki az ndk-beli löbauri körzet népművelési szerveivel. ennek a kapcsolatnak eredményeként most a löbauri körzetből husz-tagu kulturális küldöttség érkezett matyóföldre, fővárosába, mezőkövesdre. a vendégeket matyó népviseletbe öltözött fiatalok fogadták a mezőkövesdi állomáson, majd közös előadáson mutatta be műsorát a matyó népi együttes tánckara, valamint a grosshartmannsdorfi kulturotthon kamarakórusa.

a vendégek tíz napot töltenek hazánkban, s több helyen adnak műsort. látogatásukat júniusban viszonzozzák a mezőkövesdiek./mti/

bb 56. alfons kalshoven

gk vm vg

1963. május 18.

a holland gazdaságügyi minisztérium államtitkára, aki hivatalos meghívásra érkezett a budapesti nemzetközi vásár megnyitására és látogatására, május 17-én délután felkereste mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettesét./mti/

14.15/a 14.30

- 35 -

bb 57. kalászol az olasz és a szovjet buza a baranyai határban
vid j vm ká 1963. május 18.

a baranyai határban, a dráva-menti homokon két hét óta kalászból van már a rozs, s most kihányta kalászáat az őszi árpa és a korán érő olasz és szovjet buza: a san pastore és a szkoroszapelka is. az őszi árpa sokhelyütt derékig ér és aratására előreláthatóan egy hónap múlva kerül sor, a hét végén kiadós esőt kaptak a baranyai szántóföldek, s ez egyaránt jó hatással van a gabonákra és a kapásnövényekre. szombatig megyszerte befejeződött a kukorica vetése, úgyhogy a munkaerő zömét a növényápolásra csoportosították át. ezekben a napokban mintegy 10.000 asszony dolgozik a szövetkezeti táblákon: sarabolnak, kapálnak, egyelnek és töltögetnek./mti/

bb 58. teljesítették tavaszi tervüket a somogyi gépállomások
vid j vm ká 1963. május 18.

somogy megye gépállomásai szombaton - 43 nappal a határidő előtt - teljesítették tavaszi tervüket. a szokatlanul hosszú tél miatt a tavaszi szántást-vetést majdnem egy hónappal később tudták csak megkezdeni, s gyakran zavarta kisebb-nagyobb esőzés is munkájukat. a 14 gépállomás traktorosai azonban leküzdötték a nehézségeket: ezer erőgép nyújtott műszakban dolgozott, s vasárnap-ünneppel sem pihentek. szombatig 270.900 normálholdnyi munkát végeztek a körzetükhöz tartozó termelőszövetkezetekben, s talajmunka-tervüket 20.000 holddal teljesítették túl./mti/

bb 59. egészségügyi és nevelési tanácsadó szabolcsban az államilag gondozott gyermekek nevelőszüleinek

vid fm/tné vm fm 1963. május 18.

a vöröskereszt szabolcs-szatmár megyei szervezete és a gyermekvédő otthon rendezésében az elmúlt héten nyíregyházán, mátészalkán, nagykállóban, ujfehértón, nyírteleken, nyírbátorban és kisvárdán egészségügyi és nevelési tanácsadást tartottak az államilag gondozott gyermekek nevelőszüleinek.

/folyt.köv./

14.40/a

- 36 -

/bb 59. egészségügyi.....1.folyt./vm

a hét helyen mintegy kétszáz résztvevő előtt szakorvosok tartottak előadást, s a jelenlévők tájékoztató füzetet is kaptak, amely hasznos tanácsokat tartalmaz a gyermekek nevelésével kapcsolatban.

egyébként szabolcsban 1959 óta havonként tartanak ismeretterjesztő előadást a nevelőszülők részére./mti/

bb 60. hatvan műsoros békegyűlés zala megyében

vid/fm/tné vm fm

1963. május 18.

a májusi leszerelési és békehónap alkalmából eddig hatvan zala megyei községben tartottak békegyűlést, amelyeken több mint ötezen vettek részt. a gyűléseket mindenütt ünnepi műsoros est követte. a tervek szerint még mintegy száz békegyűlést tartanak zalában./mti/

bb 63. magyar küldöttség utazott az egh velencei villamosenergiaipari tanácskozására

k szf/gk vm vg

1963. május 18.

az európai gazdasági bizottság villamosenergia szakbizottsága május 20-23-ig tudományos tanácskozást rendez velencében, az erőművek csúcsterhelési kérdéseiről. a tanácskozásra szombaton öttagú magyar küldöttség utazott olaszországba, kerényi a.ödönnek, a nehézipari minisztérium villamosenergia iparigazgatósága főmérnökének vezetésével./mti/

bb 65. megnyílt kron jeno grafikusművész kiállítása

t lv/tm vm sr

1963. május 18.

a derkovits gyula teremben szombaton megnyílt kron jeno grafikusművész gyűjteményes kiállítása. megnyitót mondott farkas zoltán műtörténész./mti/

14.50/a

1710

- 37 -

bb 62. orvosnőként szélhámoskodott - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk/m/ha

1963. május 18.

Kondor Erzsébet ápolónő több alkalommal orvosnak adta ki magát, mások bizalmába férkőzött, majd különböző módokon megkárosította őket. télen „beteglátogatás”, közben betért a Bartók Béla uti ajándékboltba, hogy rövid időre megpihenjen és felmelegedjen. az egyik alkalmazott, aki nem érezte jól magát, megkérte, hogy vizsgálja meg. az „orvosnő”, az irodában megmérte az alkalmazott vérnyomását, s telefonálás közben az egyik bolti dolgozó táskájából 1400 forintot ellopott. később felkereste a Mártírok útja 99 szám alatti körzeti orvosi rendelőt. itt ugyancsak orvosként mutatkozott be. tapasztalatokat kívánt szereztetni, segédkezett a receptek írásában, s közben több üres vényt magánhoz vett. ezekre később különböző gyógyszereket váltott ki. amikor átvette őket, nagyobb összeget lopott egy gyógyszerári dolgozó táskájából. vonaton megismerkedett egy kisgyermekes házaspárral is. mint „gyermekorvos”, megnyerte a szülők bizalmát, s később 2000 forintot kért tőlük. a gyermek még aznap megbetegedett, s a szülők a most már ismerős orvossal kívánták kezelletni. amikor az általa megjelölt munkahelyre telefonáltak, kiderült, hogy becsapta őket.

a 2., 11 és 12. kerületi bíróság a szélhámost egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte a vele szemben korábban csalásért hozott hét hónapi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását is. /mti/

...-

bb 64. fehér Lajos fogadta a bolgár és a Lengyel kormányküldöttséget

k sl/sze/m/vg

1963. május 18.

fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szombaton fogadta a budapesti nemzetközi vásár alkalmából hazánkban tartózkodó bolgár kormányküldöttséget, melynek vezetője Ivan Mihajlov a minisztertanács elnökhelyettese, a bolgár k.p. politikai bizottságának tagja.

fehér Lajos ugyancsak szombaton fogadta a franciszek Waniolka miniszterelnökhelyettes vezetésével hazánkban tartózkodó lengyel kormányküldöttséget is.

fehér Lajos és a kormányküldöttségek tagjai szívélyes baráti beszélgetést folytattak. /mti/

...-

15.19/n

-38-

bb 61. menetrendszerű pontossággal érkezett vissza bécsi bemutató utjáról a sirály 2 - jövő héten ismét bécsbe indul a szárnyashajó

i kf/.-lm vg

1963. május 18.

pénteken reggel indult az első bécsi bemutató látogatásra a mahart 64 személyes sirály 2. szárnyashajója, s szombaton délben menetrendszerű pontossággal kötött ki ismét budapestre a külföldi hajók állomásán.

Dr. Bélay József a mahart vezérigazgatója, aki a hajót bemutatta, hazatérése után a „szárnyas”, sikeréről számolt be. elmondotta, hogy a sirály 2. kitűnően vizsgázott. bécsből például 4 óra 15 perc alatt ért le. a dunán felfelé 3 angol turistát is vittek, az osztrák fővárosból vissza pedig két amerikai turista volt az utasok között. a külföldiek elismeréssel szölktek a hajó kényelmes berendezéséről, sebességéről, a pompás hajóutjról, amelyet repülő utazáshoz hasonlítottak.

az osztrák fővárosban „külön munkája”, is akadt a szárnyashajónak. az osztrák országos hajózási társaság vezetői, szakemberei bérelték és próbálták ki a hajót. az utazás után a szakemberek, az idegenforgalmi irodák vezetői érdeklődtek budapest-bécs közötti sirály különjáratok iránt. véleményük szerint sok, „ugrana le”, a hajóval a magyar fővárosba vikendezni, ehhez azonban minden esetben szállodát is kell biztosítani. szóba került az is, hogy a gyorsjáratu hajó jó szolgálatot tehetne a magyar primőrárúknak a bécsi piacra szállításánál. ezek egyelőre még elképzelések, amelyeket a további utak során realizálnak majd.

a sirály 2. a jövő hét péntekjén, majd az utána következő héten ismét bemutató utra indul bécsbe. /mti/

bécsi

...-

bb 66. ünnepélyesen megkoszorúzták korányi frigyest sirját

t ms/gk-lm sr

1963. május 18.

a magyar orvosok és egészségügyi dolgozók képviselői szombaton - halálának 50. évfordulója alkalmából - ünnepélyesen megkoszorúzták korányi frigyest sirját a kerepesi temetőben. dr. Darabos Pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének titkára méltatta korányi frigyest, jellemezte az 1848-as

medikusok vezetőjének, a szabadságharc hősi orvosának, az egészségügy és orvosképzés nagy reformátorának, a tbc elleni küzdelem apostolának nagyszerű életművét.

/folyt.köv./

15.25/n

-39-

bb 66. /ünnepélyesen ...1.folyt./-Lm

- mi, az utókor, tanui vagyunk, hogy társadalmunk vállalja a felelősséget tagjainak életéért, egészségéért, mindazért, amiért korányi frigyes harcolt, élt és alkotott - mondotta befejezésül.

beszéde végén elhelyezte a 17 ezer magyar orvost és százezernél több egészségügyi dolgozót magában foglaló orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének koszoruját. dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes az egészségügyi minisztérium, dr. gömöri pál egyetemi tanár, akadémiai levelező tag a magyar tudományos akadémia és a budapesti orvostudományi egyetem, terényi istván alelnök az országos béketanács, steuer andrás szervező titkár a budapesti orvostudományi egyetem korszervezete, dr. bencsáth aladár főorvos a korányi frigyes és sándor kórház dolgozója, dr. korányi andrás professzor a korányi-család nevében koszoruzta meg a sierremléket./mti/

..

bb 67. átadák rendeltetésének az ország első hallásvizsgáló gondozóállomását

t ms/gk-Lm sr

1963. május 18.

az egészségügyi minisztérium támogatásával több fülészeti klinikán, illetve kórházi osztályon audiológiai /hallásvizsgáló/ gondozóállomást építenek ki. az állomásokon rendszeresen vizsgálják és ellenőrzik a nagyothalló betegeket, gyógyszeres kezeléssel vagy műtéttel igyekeznek javítani hallásukat, vagy megfelelő hallásjavító készüléket rendelnek nekik. ezen kívül vizsgálják és gyógyítják a nagyothallás okozta beszédzavarokat és pszichét károsodásokat is.

a gondozók egyik legfontosabb feladata a megelőzés. ezt a célt szolgálja a zajos üzemekben dolgozók alkalmassági vizsgálata, illetve ellenőrzése, valamint az óvodás és iskolás gyermekek szűrése, mert korai beavatkozással a legtöbb esetben meg lehet akadályozni a nagyothallás kifejlődését.

a megelőző és gyógyító munkán kívül hallásélettani és kórtani kutatásokat is folytatnak majd a gondozókban.

az első hallásvizsgáló gondozót szombat délelőtt adták át rendeltetésének az országos orvostovábbképző intézetben. az átadáson jelen volt dr. doleschall frigyes egészségügyi miniszter, tarján imre, a budapesti orvostudományi egyetem dékánja, dr. magyar imre, az országos orvostovábbképző intézet igazgatója, valamint számos ismert fülész-szakorvos. dr. surján lászló egyetemi tanár, az orvostovábbképző intézet fül-orr-gégész-professzora mutatta be az állomást a vendégeknek, akik nagy tetszéssel szemlélték meg a korszerű helyiségeket és berendezéseket.

a közeljövőben befejeződik további három budapesti, valamint a debreceni és a szegedi audiológiai gondozó felszerelése is./mti/

..

15.40/n

17

-40-

bb 68. a köznevelés fejlesztését, a város korszerűsítését szolgálja eger város idei költségvetése - ülést tartott eger város tanácsa

vid fm/tné szb fm

1963. május 18.

az egeri városi tanács szombaton ülést tartott, amelyen megvitatták és jóváhagyták a város 1963. évi végleges költségvetését.

a tanácsülés a költségvetés összegét 50 millió forintban határozta meg. az idei költségvetés összege az elmúlt évihez viszonyítva mintegy 24 százalékkal növekedett. ezen belül jelentősen növelték a város kommunális ellátottságára fordítandó összeget, amely 75 százalékkal magasabb a tavalyinál. több mint 30 millió forintot költenek az idén a gyermeknevelés és a közoktatás céljaira. ez az összeg a nagymultu iskolaváros költségvetésének több mint 60 százaléka. az óvodákban elhelyezett gyermekek ellátására mintegy 3 300 000 forintot, az általános iskolai napközi otthonokban elhelyezett gyermekek ellátására pedig mintegy 3 800 000 forintot biztosítottak. a tanulóifjúság zenei oktatására 437 000 forintot költenek. korszerűsítik a városi közművek hálózatát és megkezdik a gázfűtés beszerelését az egeri lakásokba. egyik fontos feladatnak tüzték ki az utak és járdák korszerűsítését, amelyre a városi tanácsnak 3 740 000 forint áll rendelkezésére. /mti/

..

bb 69. ünnepélyesen megnyitották a balatoni nyári idényt - megkezdődött a száz éves síófok ünnepségsorozata - felavatták beszédes józsef szobrát - szinpompás víziparádé és tűzijáték a szezon első napján

vid tm szb ki

1963. május 18.

szombaton ismét megelevenedett a balaton vidéke. a tó partján megnyitották kapuikat a nyári üdülőházak és az első turnusban több mint 12 000 ember kezdte meg nyaralását.

az északi part központjában, balatonfüreden, a szot szombaton nyitotta meg ünnepélyesen az idei szezont. a hivatalos ünnepséget megelőzően tartották meg a szakszervezeti vitorlásflotta hagyományos diszfelvonulását. a hajók egyenruhába öltözött személyzetét a balatonfüredi mólón szili imre, a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatójának helyettes vezetője köszöntötte, majd engedélyt adott a sétahajózási idény megnyitására. ezután a fellobogózott nagyméretű vitorláhajók kifutottak a vízre és sétautra vitték a tihanyi öbölbe az ünnepség vendégeit, valamint az első üdülők meghívott képviselőit.

/folyt.köv./

15.50/n

17

-41-

bb 69. ünnepélyesen megnyitották... 1. folyt./ szb

siófokon, a muzeum és a sió-csatorna melletti parkban délután ünnepélyesen leleplezték a reformkor neves vízimérnöke, beszédes józsef bronzszobrát, vigh tamás szobrászművész alkotását. a szobor-avató ünnepségen dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője emlékezett meg a sárviz, a sió és a kapos menti mocsaras vidéket termővé változtató, haladó gondolkodású vízügyi szakember munkásságáról. ugyanekkor nyitották meg a siófoki beszédes józsef muzeumban a magyar vizgazdálkodás történetét szemléltető kiállítást. a muzeum szobáiban berendezett új kiállítási anyag szemlélteti a magyar halászat fejlődését, a balaton-vidék múltját. külön teremben mutatják be a száz esztendősi siófok-fürdő kialakulását. a tablók, térképek és összegyűjtött tárgyi emlékek bemutatják, hogy a száz évvel ezelőtt megépített sió-zsilip létrehozásával hogyan fejlődött fürdővé, nemzetközi hírű nyaralóhellyé siófok. a kiállítás számot ad siófok jelenéről is, arról, hogy a nagymultu fürdővárosban ma már több mint száz nyaralóházban fogadhatják az üdőlőket.

a szobor-leleplező és muzeumnyitó ünnepség után megtartották a déli part első nagy vitorlás-versenyét, majd a tó legnagyobb személyszállító hajója, a beloiannisz, sétautra vitte a szombaton érkezett beutaltakat. este a siófoki bányász üdőlőtől indult el a helyi vitorlás sportegyesületek tagjainak látványos fáklyás felvonulása, majd a száz éves siófok ünnepségsorozat jegyében megkezdődött a móló melletti rózsakertben a színpompás tűzijáték.

a balatonfüreden az idény első napja gazdag programja befejezéseként este a szót-szanatórium dísztermében tartották meg az üdőlési szezonnyitó ünnepséget, amelyen jókai loránd, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára mondott beszédet. az ünnepség az operaház művészeinek előadásával, majd a késő esti órákban lamplonos hajófelvonulással fejeződött be. /mti/

15.55/n

-42-

bb 70. ciszternába esett és megfulladt egy kisfiu

1 bc/gk-lm sr

1963. május 18.

a 2. kerületi szent istván utca 82. számú ház udvarán az esővízgyűjtő ciszternába esett és megfulladt nespör györgy három és fél éves gyermek. a rendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen kisfiu felügyelet nélkül játszott a három méter mély ciszternánál, a tetejét felnyithatta, s így esett a vízbe. a vizsgálat tart./mti/

bb 71. súlyos közlekedési balesetek

1 bc/gk-lm sr

1963. május 18.

az 5. kerületi madách imre tér 3. számú ház előtt vladár györgy műszerész a ki 66-65 rendszámú motorkerékpárral a gyalogátkelő helyen elütötte tamásfi józsefné szabászt, aki súlyosan megsérült. az 1. kerületi fő utca 32. számú ház előtt hegedüs kálmán segédmunkás, tárnoki lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és az ab 71-20 rendszámú személygépkocsi elütötte. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült.

a 18. kerületi halmi dülön fazekas istván gépkocsiszerelő a megengedettnél gyorsabban vezette az na 84-46 rendszámú oldal-kocsis motorkerékpárt. a jármű felborult, s utasa, dánosi istván súlyosan megsérült./mti/

bb 72. súlyos sérülést okozott a kiömlő benzin

1 bc/gk-lm sr

1963. május 18.

a rákospalota-ujpest máv vaustállomás területén, a 17-es számú tüker-telepen robbanómotorral működő körfűrészgépen dolgoztak. a gépből kifogyott az üzemanyag. bulya sándor gépmunkás egy kanna benzint vitt a géphez. a kannát vassal kifeszítette és így a hirtelen kicsapódott benzin az ott dolgozó szücs istván andrás 36 éves gépmunkás ruhájára és a forró kipuffogócsőre hullva meggyulaladt. szücs istván andrás harmadfoku égési sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították./mti/

bb 73. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 20. játékhetéről

sze-lm vg

1963. május 18.

a 20. játékhetére 5,207.935 lottoszervény érkezett. öttalálatos szervény nem volt. négy találatot 22 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 177.543 forint 75 fillér. három találatot 2,741 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 712 forint 50 fillér. a kéttalálatos nyeremények száma 94.915, ezekre egyenként 20 forint 57 fillért fizetnek./mti/

16.00/n

-43-

bb 74. amerikai farmer a magyar mezőgazdaságról - roswell garst látogatása a marionvásári kutató intézetben

t ie-lm ká

1963. május 18.

roswell garst, a hazánkban tartózkodó ismert amerikai farmer a tudományos mezőgazdálkodás egyik úttörője, akinek farmját 1959 szeptember 23-án n.sz. hruscsov is megtekintette, unokaöccsével, John Christabl-lal szombaton látogatást tett marionvásáron, a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági kutató intézetében. a vendégek, akiket dr. rajki sándor, az intézet igazgatója fogadott, itt találkoztak s beszélgetést folytattak a magyar mezőgazdasági szakemberekkel a kukorica-termesztés problémáiról. a megbeszélésen résztvett hont jános, a földművelésügyi miniszter első helyettese és keserü jános miniszterhelyettes is. az amerikai vendégek ezután, a miniszterhelyettesek társaságában, megtekintették a kutató intézet gazdaságát és hibridkukorica-üzemét.

x x x

Látogatása alkalmából roswell garst rövid nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda munkatársának magyarországi benyomásairól.

- most járok ötödször magyarországon, először 1955-ben voltam itt. tapasztalataim szerint azóta sokat fejlődött, javult a magyar mezőgazdaság helyzete. a mezőgazdasági munkákat most sokkal alaposabban, nagyobb gonddal és körültekintéssel végzik el, s ennek le is mérhető az eredménye. amint látom, a néhány év előttnél nagyobb mértékben állnak rendelkezésre a mezőgazdaságban szükséges ipari, technikai eszközök, gépek, műtrágyák, növényvédőszeresek. azt is meg kell mondanom: véleményem szerint még sok a tennivaló a magyar mezőgazdaságban. a fejlődés lehetőségei azonban szintén igen nagyok, hiszen a magyar nép, a magyar parasztság okos, értelmes, szereti, érti munkáját. a további fejlődés feltételét a technikai felszerelések, gépek, kémiai anyagok gyarapításában látom, s az utóbbi évek tapasztalatai alapján ennek a gyarapodásnak meg is van minden biztosítéka.

roswell garst elmondotta: hazánkba most a szovjetunióból érkezett, ahol n.sz. hruscsov is vendégül látta. a szovjetunióban már negyedszer járt, s véleménye szerint a szovjet mezőgazdaság az utóbbi időben rendkívüli méretekben fejlődött.

befejezésül roswell garst az amerikai és a magyar szakemberek kapcsolatáról beszélt. örömmel emlékezett meg arról, hogy 1960-ban és 1961-ben magyar szakemberek jártak nála s módjában volt nekik bemutatni kukoricatermesztő farmját és annak technikai felszerelését. kívánatos lenne - mondotta befejezésül - ha magyarország és az egyesült államok mezőgazdasági szakemberei sűrűbben találkozhatnának, s így lehetőség nyílna arra, hogy a két ország alaposabban megismerje egymás gazdasági eredményeit. /mti/

16.11/n

1705

-44-

le

bb.78. ülést tartott fejeér megye tanácsa

vid /tm cs fm

1963. május 18.

szombaton székesfehérvárott ülést tartott fejeér megye tanácsa. a tanácsülésen résztvett földes lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a belügyminiszter első helyettese, továbbá a megye több országgyűlési képviselője és a megye vezetői.

a tanácsülés meghallgatta és tudomásul vette bujdosó imrének, a megyei tanács vb elnökének beszámolóját a végrehajtó bizottság munkájáról, továbbá tóth gyulanak, a megyei tanács vb elnökhelyettesének jelentését a tanácsi vállalatok 1962 évi tevékenységéről és az 1963 évi feladatokról. végül dr. kispéter istvánnak, a megyei tanács vb. titkárának jelentése alapján a tanács megvitatta és elfogadta az 1962 évi zárszámadást és az 1963 évi költségvetést. /mti/

--

bb.79. úttörő kulturális szemle megyei döntője békéscsabán

vid fm/ tné cs fm

1963. május 18.

500 úttörő részvételével szombaton délután megkezdődött békéscsabán az úttörő kulturális szemle megyei döntője. a két napos vetélkedőn a járási versenyek legjobbjai mérik össze tudásukat.

a bírálóbizottság szavalók, mesemondók, énekesek, kamarakórusok, népitánc és balettcsoportok, bábjátékosok és úttörőzenekarok közül választja ki az országos döntő hatvan békés megyei részvevőjét.

--

16.15/n

1705

-45-

bb 75. kádár jános találkozott wladyslaw gomulka elvtárrsal
i ms/gk-lm sr
1963. május 18.

wladyslaw gomulkának, a Lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága első titkárának és józef cyrankiewicznek, a lengyel népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására május 16-18-án Lengyelországban a mazuri-tavaknál tartózkodott kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

kádár elvtárs Lengyelországi tartózkodása során eszmecsereére került sor, amelyen magyar részről résztvett apró antal, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, nyers rezső, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára és erdélyi károly külügyminiszterhelyettes. Lengyel részről jelen volt wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára józef cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, zenon kliszko, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, stefan jedrychowski, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, az országos tervhivatal elnöke és marian naszkowski, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának tagja, külügyminiszterhelyettes.

a kölcsönös egyetértés szellemében lefolytatott baráti eszmecsere során megbeszéltek a magyar-lengyel kapcsolatok, elsősorban a gazdasági együttműködés további fejlesztésének lehetőségeit, továbbá a nemzetközi helyzetnek a két országot kölcsönösen érdeklő kérdéseit./mti/

bb 76. „sárgulási,, ünnepség a keszthelyi agrártudományi főiskolán

vid j-lm ká
1963. május 18.

szombaton tartották a „sárgulási,, ünnepséget a világ legrégebb felsőfokú mezőgazdasági intézetében, a keszthelyi agrártudományi főiskolán, amelyet 166 évvel ezelőtt festetics györgy haladó gondolkodású földbirtokos alapított. dr. belák sándor rektor bucsuztatta a hatvankilenc utolsóéves agrármérnök-hallgatót, akik az ünnepség után 26 hintón vonultak végig a város főutcáján. elbucsuztak a tanács és a pártbizottság vezetőitől, majd jó hangulatu „sárgulási,, bálon vettek részt.

az államvizsga után a végzős agrármérnökök közül negyvenötven termelőszövetkezetben, huszonnégyen pedig állami gazdaságban kezdik meg a munkát./mti/

16.40/n

-46-

bb 77. erdei ferenc előadása a pest megyei mezőgazdasági aktivaülésem

t áe/gk-lm ká

1963. május 18.

az mszmp pest megyei bizottsága és a megyei tanács szombaton aktivista ülésre hívta össze pest megye vezető agrár-szakembereit és a mezőgazdasági szakigazgatás funkcionáriusait. a megyei tanács székházában megtartott ülésen dr. erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára tartott előadást a mezőgazdaság fejlesztésének elméleti és időszerű gyakorlati kérdéseiről. az aktivaülésem megjelent cservenka ferencné a pest megyei pártbizottság első titkára, az mszmp központi bizottságának tagja és varga péter, a megyei tanács vb-elnöke.

dr. erdei ferenc előadásában részletesen foglalkozott a mezőgazdaság fejlesztésének népgazdasági feltételeivel, a nemzetközi kereskedelem és a szocialista táboron belüli munkamegosztás diktálta követelményekkel, a távlati termelési tervek anyagi-műszaki megalapozottságának kérdésével, üzemszervezési problémákkal.

a távlati fejlesztési tervekről szólva foglalkozott a belterjesítés és a szakosított termelés lehetőségeivel, kívánatos arányaival. felhívta a figyelmet arra, hogy a tsz-ekben nem elégséges csak az árutertermelés növelésére törekedni a közös területen, mert ez önmagában még nem jelenti az össztermelés növekedését. ha ugyanis nem fordítanak kellő gondot a háztáji gazdaságokra, a közös gazdaság árutertermelésének növekedése mellett az össztermelés csökken. a fejlesztést anyagi-műszaki feltételeiről szólva beszélt az előadó a gépesítés, a kemizálás és biológiai módszerek alkalmazásának jelentőségéről.

az előadást követően erdei ferenc válaszolt a pest megyei szakemberek kérdéseirel /mti/

bb 80. a szerkesztőségek figyelmébe!

vg/hné szb -cz

1963. május 18.

a t. szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk rudnyev elvtárs, szovjet miniszterelnökhelyettes beszédét, amely ma este a szovjet pavilon fogadásán hangzik el.

keretet később adunk.

x x x

/folyt.köv./

16.45/n

-47-

először is engedjék meg, hogy a szovjet kormányküldöttség nevében szívélyes köszönetet mondjak a magyar népköztársaság kormányának azért a meghívásért, hogy vegyünk részt a budapesti nemzetközi vásáron, illetve tekintsük meg azt.

mindnyájan örömmel látjuk, hogy a budapesti vásár, amely az idei évtől kezdve méltán vált nemzetközivé, a világkereskedelem egyik nagy vonzerejü központjává fejlődik és a békés egymás mellett élés és az államok közötti szakmai együttműködés ügyét szolgálja. minden év májusában a magyar fővárosban találkozik sok ország képviselője, hogy bemutassák termékeiket, közelebbről megismerkedjenek más országok gazdasági fejlődésének eredményeivel és kölcsönösen előnyös üzleteket kössenek. e találkozásokat mindig a jóindulat és a kölcsönös érdekeltség szelleme hatotta át. ugyanilyen légkör alakult ki az idei vásáron is, ami azt önökkel együtt mi is nagyon jól érezhetjük.

az, amit idáig Magyarországon láttunk, az, amit a magyar népköztársaság pavilonjaiban bemutatnak, a legmeggyőzőbb módon tanuskodik a szorgalmas, tehetséges magyar nép hatalmas győzelmeiről. ez a nép, miután befejezte a szocializmus alapjainak lerakását, történelmi jelentőségű feladat teljesítéséhez kezdett: a szocialista társadalom felépítéséhez. mi őszintén örülünk a magyar szocialista munkáspárt vezetésével elért sikereknek és úgy véljük, hogy azok nagyban hozzájárulnak a szocialista világrendszer erejének növeléséhez, a világbéke ügyéhez.

a proletár nemzetköziség magasztos eszményeinek szellemében nevelt szovjet emberek a szeretet és barátság legőszintébb érzéseit táplálják a magyar nép iránt. a szovjetunió és Magyarország között olyan kapcsolatok alakultak ki, mint amelyenek csak a leghűségesebb barátok közt lehetségesek, akiket az érdekek közössége, az egység és a közös cél fűz egybe a szocializmus és kommunizmus felépítéséért vívott harcban. a szovjet-magyar barátság fejlesztésében és erősítésében döntő szerepe van a szovjetunió kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt közt meglévő testvéri viszonyoknak.

kedves vendégek!

örömmel ismertetjük meg önöket pavilonunkkal, amely a szovjetunióban előállított számos ipari termék mintáit mutatja be. pavilonunk távolról sem teljes, de azért világos képet nyújt önöknek arról a békés alkotómunkáról, amelyet a szovjet nép végez, hogy megvalósítsa a kommunizmus felépítésének nagyszerű programját.

/folyt.köv./

17.00/n

-48-

1455

szeretném hangsúlyozni, hogy a szovjet kormány nagyjelentőséget tulajdonít a budapesti nemzetközi vásáron való szovjet részvételnek, mivel a vásárt olyan fontos tényezőnek tekinti, amely elősegíti a szovjetunió külkereskedelmi kapcsolatainak további fejlődését.

mint ismeretes a szovjetunió az összes államok közötti legszélesebb körű gazdasági kapcsolatok fejlesztése mellett száll sikkra. mély meggyőződésünk, hogy napjainkban, amikor gyors iramban fejlődik a tudomány és a technika a gazdasági és kulturális kapcsolatok bővítése és megszilárdítása egyik legfőbb módja annak, hogy a gyakorlatban is megvalósuljon a békés egymás mellett élés elve. éppen e célokat szolgálja többek között a szovjet kormány javaslata egy világkereskedelmi értekezlet összehívásáról. e javaslatot más országok is támogatják.

a kereskedelmi kapcsolatok jól fejlődnek országaink között. a magyar népköztársaság az ötödik helyet foglalja el a szovjet áruforgalomban. évről-évre növekvő mértékben szállít a szovjetunió Magyarországnak gépeket és berendezéseket, fűtőanyagot, ásványi nyersanyagot és fémeket, s ez nagyjelentőségű abból a szempontból, hogy Magyarország sikeresen teljesíthesse második ötéves tervét. a Magyarországról érkezett áruknak lényeges szerepük van iparunk és közlekedésünk számos ágának a szükséges berendezésekkel való ellátásában, elősegítik az áruválaszték bővítését belkereskedelmünkben, ugyanilyen jól fejlődik kereskedelmünk a szocialista tábor többi testvéri országával is. e testvéri kapcsolatok ékes példája a barátság koalívezeték és a béke távvezeték üzembehelyezése, valamint az, hogy 1962-ben fontos hosszulejárati szovjet-magyar egyezmény jött létre a közös alumínium termelésről.

igyekszünk bővíteni külkereskedelmünket ázsia, afrika és latin-amerika gyarmati függőség alól felszabadult országaival. tartós, objektív alapja van az iparilag fejlett tőkés államokkal való aktív gazdasági kapcsolatoknak is. ezt nagyon jól tudják a tőkés országok üzleti köreinek képviselői. ám, bizonyos reakciós erők folytonosan mindenféle mesterséges akadályokat gördítenek a szocialista és tőkés országok közti tárgyilagos, kölcsönösen előnyös együttműködés útjába.

amikor a tőkés államokkal folytatott külkereskedelem fejlesztésére törekszünk, ezt korántsem azért tesszük, mert valamilyen módon függünk tőlük. törekvésünk mozgatórugója elsősorban a világbéke megszilárdítása és olyan feltételek megteremtése, amelyek közt minden nép élvezhetné a nemzetközi munkamegosztás és a fejlett világkereskedelem előnyeit.

/folyt.köv./

17.07/n

-49-

17.55

bb 80. /szer. figy. rudnyev beszéd... 3./- szb

hadd fejezzem ki reményemet, hogy az ideai budapesti nemzetközi vásár jelentős mértékben hozzájárul a tárgyilagos együttműködés és a nemzetközi kereskedelem fejlődéséhez.

végezetül hadd kívánjak a magyar dolgozóknak a szovjet nép nevében további eredményeket a szocializmus építésében és az mszmp 8. kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatok sikeres megvalósításában.

ugyancsak sikereket kívánok a budapesti nemzetközi vásárnak és valamennyi résztvevőjének.

emeljük poharunkat a magyar népköztársaság virágzására, a szovjet és a magyar nép megbonthatatlan barátságára, a magyar népköztársaság krományára, a magyar szocialista munkáspártra, és annak kádár jános elvtárs vezette központi bizottságára. /mti/

--

bb 83. az ndk külkereskedelme fontos nemzetközi jelentőségű gazdasági eseménynek tekinti a budapesti vásárt - az ndk-ból érkezett kormányküldöttség vezetőjének nyilatkozata

t sz/sze-Lm vg

1963. május 18.

szombaton megtekintette a vásárt a német demokratikus köztársaság kormányküldöttsége. a delegáció vezetője werner jarowinsky, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának póttagja a látottakról az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

-utoljára három évvel ezelőtt jártam budapesten, s ha összehasonlítást teszek a magyar népgazdaság minden területen elért nagy fejlődésének lehetek tanuja. különösen szembetűnő számomra a járműipar, az elektrotechnika és a speciális gépek gyártásának előrehaladása. elismeréssel nyilatkozhatom a magyar könnyűipar kiállításáról is, ahol valóban szép cipőket, csinos ruházati cikkeket láttam, s úgy vélem, az élelmiszeripari kiállítás termékeinek minőségét nem is kell külön hangsúlyoznom. tapasztalataimat összegezve elmondhatom, hogy a magyar népgazdaság az mszmp vezetésével elért ilyen nagyarányú fejlődése szinte örömet szerzett küldöttségünk tagjainak, s kijelenthetem, hogy a magyar nép büszke lehet munkájára.

/folyt.köv./-Lm

17.14/n

-50-

17.55

bb.83. /az ndk...1.folyt./-Lm

- az ndk külkereskedelme fontos nemzetközi jelentőségű gazdasági eseménynek tekinti a budapesti vásárt. ez egyébként lemérhető az ndk fokozott részvételén is, megnövekedett a kiállítási területünk - összesen 2 000 négyzetmétert foglal el-, nagyobb számban jelentek meg külkereskedelmi vállalatok; a tavalyi hét helyett tizennégy küldte el áruit és a kiállított termékek száma is megkétszereződött. meggyőződésem, hogy a vásár is hozzájárul gazdasági kapcsolataink szélesítéséhez.

végezetül szeretnék köszönetet mondani a magyar kormánynak küldöttségünk meghívásáért és a szívéllyes baráti fogadtatásért./mti/

bb 85. a művelődésügyi miniszter rendelete a felsőoktatási intézményekbe történő felvétel szabályozásáról

1 zs/hmé-Lm sr

1963. május 18.

a művelődésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel és az országos hatásköri szervek vezetőivel egyetértésben szabályozta a felsőoktatási intézmények felvételi rendjét. a rendelkezés egyebek között kimondja, hogy a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára a 35. életév betöltéséig lehet jelentkezni. korhatárra való tekintet nélkül jelentkezhetnek az esti- és a levelező tagozatra azok, akik legalább másfél évet munkaviszonyban, illetőleg termelőszövetkezeti tagsági viszonyban töltöttek. a katonai szolgálat idejét munkaviszonyban töltött időnek tekintik. a felsőfoku tanulmányokhoz szükséges előképzettség az érettség, vagy képesítő oklevéllel tanúsított középiskolai végzettség; s a felsőfoku technikumokba és a felsőfoku szakiskolákba történő jelentkezés esetén megfelelő előképzettségnek számít a képzés szakirányával egyező szakmunkásképzés is.

a felvételi kérelmet - hangoztatja a továbbiakban a rendelet - az iskolánál kell benyújtani, ha a jelentkező a középiskolát két éven belül végezte el, vagy nem áll munkaviszonyban, minden egyéb esetben pedig a munkáltatónál kell benyújtani. az új jogszabály fontos intézkedése az, amelyben kimondja: a felvételi kérelmet az iskola, illetőleg a munkáltató köteles véleményezni, az illetékes felsőoktatási intézményhez továbbítani és a felsőoktatási intézménnyel közölt véleményéről a jelentkezőt írásban értesíteni. a munkáltató a felvételi kérelem továbbítását kizárólag esti, vagy levelező tagozatra történő jelentkezés esetében tagadhatja meg, de csak akkor, ha a dolgozó továbbtanulása a vállalat, intézmény munkájában el nem hátritható zavart okozna. erről a munkáltató a kérelem benyújtásától számított 8 napon belül az indok megjelölésével együtt írásban köteles az érintett dolgozót értesíteni. a sérelmes intézkedés megváltoztatását a dolgozó a munkáltató felettes szervétől kérheti.

a felvételi kérelemhez egyébként csatolni kell az előképzettséget tanúsító bizonyítványt, 30 nappal nem régebb hatósági orvosi bizonyítványt, s nappali tagozatra való jelentkezésnél a középiskolai tanulmányi értesítőt.

/folytköv./
17.20/n

-51-

18.

a továbbiakban a rendelet részletesen intézkedik a felvételekről. kimondja például, hogy felsőoktatási intézmény hallgatójával, származásra való tekintet nélkül - a népgazdaság szakember-szükségletéhez igazodó felvételi létszámkereten belül - az a jelentkező vehető fel, akinek rátermettsége, tehetsége, felkészültsége és magatartása a felvételi követelményeknek megfelel. a felvételi vizsga szóbeli és írásbeli, vagy gyakorlati részből áll. a vizsgán a rátermettséget, a tehetséget és a felkészültséget a képzés szempontjából alapvetően fontos két vagy három tantárgyból vizsgálják. a felvételi vizsgán az egyes tárgyakból támasztott követelmények a gimnáziumban oktatott anyagban túl nem terjedhetnek. a vizsgaeredmény alapján azután a vizsgabizottság tesz javaslatot a felvételre, vagy az elutasításra, s a javaslatban az elért osztályzatot, illetőleg pontszámot is közli. a rendelkezés szerint a felvételi vizsgán az előírt tárgyakból nem kell vizsgázni az országos középiskolai tanulmányi verseny, a Kürschák József matematikai verseny és az Eötvös Loránd fizikai verseny első tíz helyezettjének - ha olyan karra, illetőleg szakra kéri felvételét, amelynek vizsgatárgyai között az a tárgy is szerepel, amelyben a helyezést elérte.

kimondja a rendelet, hogy a felvételi bizottság a megfelelő magatartású jelentkezőket - a keretszámok figyelembevételével - a felvételi vizsgán megállapított összpontszámuk sorrendjében köteles felvenni, a munkásmozgalom mártírjainak, a magyar szabadság érdemrend és a munkás-paraszt hatalomért emlékérem tulajdonosainak gyermekeit, ha a felvételi vizsgán megfelelték, sorrendre való tekintet nélkül fel kell venni.

a nappali tagozatra felvételt kérő, azonos pontszámot elért jelentkezők közül elsőbbségben kell részesíteni a termelésben dolgozó fizikai munkások és parasztek gyermekeit, továbbá azokat, akik a középiskola elvégzése után legalább egy évet gyakorlati munkában töltöttek, s végül a sorkatonai szolgálatot teljesített fiatalokat a leszerelésüket követő két éven belül. az esti- vagy levelezőtagozatra felvételt kérő azonos osztályzatot elért jelentkezők közül elsőbbségben azokat kell felvenni, akiknek munkakörük ellátásához a felsőoktatási intézményben megszereshető képesítésre szükségük van.

a művelődésügyi miniszter rendelete a továbbiakban hangsúlyozza, hogy a felvételi bizottság elutasító határozata ellen 8 napon belül tehet fellebezni a felsőoktatási intézmény vezetőjéhez, s a bizottság határozatát helybenhagyó másodfoku döntés felülvizsgálatát kérhetik az intézmény felügyeletét gyakorló minisztertől, vagy országos hatásköri szerv vezetőjétől azok, akik a felvételi vizsgán az előírt legkevesebb pontszámot elérték. a határidő itt is 8 nap.

a felsőoktatási intézményekbe történő felvétel szabályozásáról szóló rendelet kihirdetése napján életbelépett./mti/

bb.81. ,, a magyar gépipar termékei magas technikai színvonalról tanuskodnak,, - actarian virgil, a román kormányküldöttség vezetőjének nyilatkozata a budapesti nemzetközi vásárról

hb/j/gk cs cz

1963. május 18.

szombaton délelőtt a román kormányküldöttség megtekintette a budapesti nemzetközi vásárt, s látogatásuk után actarian virgil kohó és gépipari miniszterhelyettes a küldöttség vezetője a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a külföldi résztvevők száma is igazolja, határozottan bizonyítja, hogy a tavalyi budapesti ipari vásár most már joggal budapesti nemzetközi vásár. seregszemléje sok ország iparának, s keresztszemléje nyújt az ipar nemzetközi fejlődéséről. rendkívül sok a látnivaló, egy nap nem is elegendő a teljes áttekintésére.

elsősorban a gépipart és az elektrotechnikai kiállítást tanulmányoztuk. láttuk, a magyar ipar sok új terméket vonultatott fel, s különösen a gépipari, az elektrotechnikai berendezéseket szemléltük figyelemmel. sok új típusú gépet láttunk, amelyek mind a magyar ipar fejlettségéről tanuskodnak. tanuskodnak arról is, hogy érdekes, újszerű a magyar formatervezés. érdeklődéssel tanulmányoztuk a távközlési és egészségügyi berendezéseket is. sok olyan gép és berendezés akad, amelyet szívesen megvásárolunk a kölcsönös gazdasági kapcsolatok keretében, ebben az egyben megkezdődtek a tárgyalások. a rövid séta meggyőzött bennünket, arról is, hogy a magyar építésszek harmonikusan alakították ki a pavilonokat, az egész vásárvárost, s ezt külön érdeként szeretném kiemelni. /mti/

..

bb.82. befejeződött debrecenben az ortopéd szakemberek vándorgyűlése

vid/fm/cs fm

1963. május 18.

szombaton befejeződött debrecenben az orthopéd-szakemberek vándorgyűlése, amelyen traumatológusok és sportorvosok is résztvettek. a negyedik debreceni vándorgyűlésen több jelentős új gyógymódról, kezelési eljárásról, újabb kutatási eredményekről számoltak be mintegy száz előadáson.

/folyt.köv. /

le

bb.82. befejeződött debrecenben 1.folyt/cs

különösen nagy figyelmet váltott ki a debreceni orthopéd klinika igazgatója dr. pap károly professzor és dr. rigó jános tanársegéd többéves munkával kialakított új eljárása törések gyógyítására. a debreceni orthopéd klinikán hatéves munka alapján alakították ki az új módszert, amely külföldön is nagy érdeklődést váltott ki. ennek lényege : egyes törések gyógyításánál mellőzik a gipszkötést, helyette ugynevezett irányított aktív mozgató kezelést alkalmaznak. megállapították ugyanis, hogy bár a gipszkötés teljes gyógyulást biztosít, a gipsznek és a nyugalomba helyezésnek káros hatásai is vannak az izmokra, az ízületekre, a törést körülvevő ugynevezett lágy részekre. a debreceni orthopéd klinikán abból az ismert tényből kiindulva, hogy a bordatörésnél a melikas állandó mozgása közben is gyógyul a ~~...~~ az aktív mozgató kezeléssel megrövidítik a gyógyulási időt, s azt az időszakot is, amely a klinikai gyógyulása és a munkaképesség visszanyerése között van. az irányított aktív mozgató kezelést bizonyos ízületbe hatoló és ízületközeli töréseknél alkalmazták jó eredménnyel. a tapasztalatok szerint állandó mozgatók esetén is a tört részek összeforrtak anélkül, hogy a csonttörések körül a lágyrészek károsodást szenvedtek volna. többek között ízületközeli, térdnél, térdkalácsnál, karcsont felső harmadánál, kulcscsontnál és általában a jó gyógyhajlamú töréseknél mutattak fel eddig is kiváló eredményeket a debreceni orthopéd klinikán, ahol eddig több mint száz ilyen esetet tartanak nyilván. a gipszkötést egyre ritkább esetben és kizárólag a hosszucsöves csontok középső törésének rögzítésére alkalmazzák úgy, hogy az ízületeket szabadon hagyják. az irányított mozgató kezelés elősegítésére a klinikán három gyógytornatanárnő és korszerűen felszerelt gyógytornaterem van. szükség esetén a kiváló hatású debreceni gyógyfürdőt is igénybe veszik.

a széleskörű érdeklődést és élénk vitát kiváltott új töréskezelési eljárás ismertetése után a résztvevők megtekintették az orthopéd klinikát, ahol megfigyelték az új eljárás alkalmazását. 1. törés

-. -

bb.84. száz éves versmondó

vid gk cs cz

1963. május 18.

szombaton debrecenben áll. kerületi tanács felavatta a péterfia utcán az öregek klubját. ez már a második öregek klubja a városban. az új klub avatására meghívták a környék legöregebb emberét a 100 esztendőes went ferenc kárpitosmestert is. went ferenc nem néma résztvevője, hanem élénk szereplője volt az ünnepségnek. kapásból csaknem tíz percen át verset mondott el, majd közölte, hogy ezt a verset csaknem 80 esztendővel ezelőtt tanulta meg, amikor az egyik jótékonyági esten szerepelt. /mti/

-. -

17.50/n

-54-

20.30

bb 86. eltemették dr. went istván orvosprofesszort

t vid gk szb -cz

1963. május 18.

szombaton helyezték örök nyugalomra a debreceni köztemetőben a 64 éves korában elhunyt dr. went istván kossuth-díjas debreceni orvosprofesszort, a debreceni orvostudományi egyetem élettani intézetének igazgatóját, a magyar tudományos akadémia levelező tagját. a díszravatalozó előtti téren tartott gyászszertartáson elsőnek dr. kesztyüs loránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora vett búcsuzt dr. went istvántól, az egészségügy minisztérium részéről dr. kovacsics jános, az egyetemi főosztály vezetője, a magyar tudományos akadémia nevében pedig dr. lissák kálmán akadémikus mondott búcsubeszédet, majd a budapesti, pécsi és szegedi orvostudományi egyetemek küldöttei köszöntek el a kossuth-díjas professzortól. egyetemi hallgatók vették a tölgyfakoporsót a város által adományozott díszsírhelyre. a sírnál dr. fehér ottó kandidátus, a debreceni orvostudományi egyetem élettani intézetének dolgozója, rozgonyi ferenc egyetemi kizs-titkár pedig a debreceni orvostanhallgatók nevében vett végső búcsút a több mint 30 orvosnemdéket oktató, az élettan területén hazai és nemzetközi viszonylatban elismert, jelentős munkásságot kifejtett, élete alkotó szakaszában elhunyt dr. went istvántól. /mti/

-. -

bb 87. koszoruzás a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél

t sl/sze szb -cz

1963. május 18.

k.n. rudnyev miniszterelnökhelyettes, a budapesti nemzetközi vásár alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet kormányküldöttség vezetője, szombaton délután megkoszoruzta a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. a koszoruzáson résztvettek a delegáció tagjai, köztül g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

-. -

bb 88. megkezdődtek a balettvizsgák komárom megyében

vid fm/tné szb fm

1963. május 18.

komárom megyében évről-évre növekszik a balettképzésben résztvevő 4-15 éves gyermekek száma. tatabányán, az ország legnagyobb bányászvárosában olyan nagy az érdeklődés, hogy az ótelepen és az új lakónegyedben, újvárosban külön-külön iskola működik. az állami balettintézet tanterve alapján szakképzett balett-tanárok oktatják a gyerekeket. a komáromi balettiskola vizsgájával megkezdődtek a megyében a vizsgák, amelyeken több mint 250 gyerek ad számot tudásáról. /mti/

-. -

17.56/n

-55-

20.30

bb 89. kritikusok országos tanácskozása szegeden

vid hmé-lm fm

1963. május 18.

szombaton délután befejeződött szegeden az irodalomkritikusok kétnapos országos tanácskozása, amelyet a magyar írók szövetségének elnöksége a délmagyarország írócsoporttal közösen rendezett meg.

a szegedi józsef attila tudományegyetemen pénteken megkezdődött megbeszélésen fővárosi, debreceni, pécsi, miskolci és szegedi irodalomkritikusok vettek részt. megjelent a tanácskozáson darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, valamint baranyi gyula, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője is.

szabolcsi miklósnak, az írószövetség kritikai osztálya elnökének megnyitója után tóth dezső irodalomtörténész, az írószövetség titkára tartott előadást irodalomkritikánk jelenlegi helyzetéről és feladatairól. az ezt követő kétnapos vita tanulságait szombaton délután szabolcsi miklós összegezte.

a tanácskozás résztvevői számára az mszmp csongrád megyei bizottsága pénteken este fogadást adott, amelyen ott volt győri imre, az mszmp csongrád megyei bizottságának első titkára és perjesi lászló, az mszmp szegedi városi bizottságának első titkára is. az összejövetelel siklós jános, a csongrád megyei pártbizottság titkára üdvözölte a megjelenteket és sok sikert kívánt további munkájukhoz./mti/

--

bb 90. békegyűlés nagybánhegyesen

vid fm/tné-lm fm

1963. május 18.

a nagybánhegyesi művelődési házban szombaton este békegyűlést rendeztek, amelyen kiss csaba újságíró tartott külpolitikai tájékoztatót. ezután a békegyűlés résztvevői megtekintették a békéscsabai szlovák gimnázium kulturális csoportjának műsorát./mti/

--

18.57/n

-56-

20

bb 91. bemutatták debussy pelléas és mélisande című operáját

t s/gk-lm ha

1963. május 19.

a magyar állami operaházban szombaton este bemutatták debussy pelléas és mélisande című zenedrámáját. az előadást mikó andrás rendezte, a díszletet forray gábor, a jelmezeket márk tivadar tervezte. a főbb szerepeket palcsó sándor, sándor judit, melis györgy, bódy józsef, komlóssy erzsébet és hankiss ilona énekelte. az előadást ferencsik jános főzeneigazgató vezényelte./mti/

bb 92. peggy stuart newyorki zongoraművész

-lm la

1963. május 18.

és zeneszerző hazánkba érkezett. május 21-én a magyar sajtó házában hangversenyt ad gyulai gaál jános és szirmay mártá közreműködésével. konferál: gál györgy sándor./mti/

--

bb 93. időjárásjelentés

hmé-lm la

1963. május 18.

a meteorológiai intézet jelenti május 18-én, szombaton este 19 órakor:

a nappali felmelegedés tovább gyengül

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen futó záporral, zivattal. élénk észak-északnyugati szél. a nappali felmelegedés kissé csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: keleten 19-22, nyugaton 16-19 fok között./mti/

--

19.38/n

-57-

20

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

-Lm La

1963. május 18.

a bb 75. sz. hír /kádár jános találkozott wladyslaw gomulka elvtárssal/ után sziveskedjenek csillagot tenni, majd az alábbi mondatot közölni:

x x x

kádár elvtárs és kísérete szombaton délben hazaérkezett budapestre.

--

lc

20.30/n

-58-

21.10

bb 94. óbuda az irodalomban

hné-Lm La

1963. május 18.

a hazafias népfront 3. kerületi bizottsága keretében működő óbudai irodalombarátok köre kiállítást rendez óbuda az irodalomban címmel. a kiállítás vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik a hazafias népfront helyiségében, 3. kerület fényes adolf utca 45. szám alatt./mtl/

--

bb 95. fogadás a szovjet pavilonban

t sz-hbj-hné-Lm La

1963. május 18.

szombaton este a budapesti nemzetközi vásár alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet kormányküldöttség tiszteletére g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete a szovjet pavilonban fogadást adott. a vendégeket k.ny. rudnyev, miniszterelnökhelyettes, a szovjet küldöttség vezetője, g.a. gyenyiszov nagykövet és m.k. Lvov, a pavilon igazgatója üdvözölte.

megjelent a fogadáson apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. Münnich Ferenc államminiszter, az mszmp politikai bizottságának tagjai, Incze Jenő külkereskedelmi miniszter, Kovács Imre élelmezésügyi miniszter, Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Kiss Károly, az elnöki tanács titkára, Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, Naményi Géza, minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, dr. Vitéz András, a budapesti nemzetközi vásár igazgatója, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos képviselője.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja, s ott voltak a vásár külföldi pavilonjainak igazgatói. a fogadáson megjelent Hont Jánosnak, a földművelésügyi miniszter első helyettesének kíséretében R. Garst, a hazánkban tartózkodó amerikai farmer.

a fogadáson a szovjet kormányküldöttség vezetője mondott pohárköszöntőt /szövegét már korábban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk- bb. 80. sz. hír./ a pohárköszöntőre dr. Münnich Ferenc, államminiszter válaszolt.

/folyt.köv./

22.00/n

-59-

21.05 2. mell

bb 95. /fogadás a szovjet... 1. folyt./-szb

- a budapesti vásárokat mindig fontos eseménynek tekintjük - mondotta -, mert jó alkalom arra, hogy barátainkkal találkozzunk, összehasonlítsuk iparunk termékeit, kicseréljük tapasztalatainkat. a szovjetunió kiállításai mindig híven tükrözik a szovjet ipar gyors fejlődését. a szovjetunió és az előző évek vásárainak többi kiállítója is hozzájárult ahhoz, hogy most nemzetközi vásárt rendezhettünk. rudnyev elvtárs beszédében vázolta a szovjetunió és hazánk közötti kereskedelem fejlődését. meggyőződésünk, hogy a kereskedelmi, gazdasági együttműködésben a jövőben további, még nagyobb sikereket érhetünk el.

- ezeket a vásárokat mi nemcsak az üzletkötések szempontjából nézzük, hanem úgy is, mint a békés egymás mellett élés fontos eszközeit. nagyrabecsüljük a baráti állami külkereskedelmének megjelenését és a kapitalista országok kereskedelmi köreinek részvételét, mert a kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítése egyik legjobb módja a békés egymás mellett élés megvalósításának.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

--

- v é g e -

22.00/n

-60-

2210 *Zell*

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 150-400, 360-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 19.

bb 1. a magyar állami hangversenyzenekar

i lv / t m - l m h a

1963. május 19.

koncertjét május 20-án rendezik meg a zeneakadémián. vezényel tóth péter. közreműködik stefan ruha román hegedűművész. a műsorban mendelssohn, de falla, britten és sugár művel szerepelnek. /mti/

--

bb 2. gratuláció rio de janeiróból

vid fm / t né - l m fm

1963. május 19.

az egész világot bejárta az a hír, hogy farkas béla győri aranykoszorus hegedűkészítő mester hegedűt készít yehudi menuhin amerikai hegedűművészek. a 209-ik hangszerezen dolgozó győri mester a napokban levelet kapott rio de janeiróból mándy zoltán hegedűkészítő mestertől, aki három évtizeddel ezelőtt vándorolt ki, s 40 évvel ezelőtt debrecenben együtt dolgozott farkas bélaival. mándy zoltán meleg szavakkal gratulált az idős mesternek, akinek munkásságáról egy délamerikai lapból értesült. a braziliából érkezett gratuláló levél írója arra kérte farkas bélát, hogy a jövőben rendszeresen tájékoztassák egymást munkájukról. /mti/

--

bb 3. tanulmány a gyulai fazekasság történetéről

vid fm / t né - l m fm

1963. május 19.

dr. dankó imre, a gyulai erkel ferenc muzeum igazgatója levéltári adatok és a szájhagyomány alapján megírta egy kihalt helyi népművészeti ág, a gyulai fazekas művészet történetét. a népművészeti és helytörténeti szempontból egyaránt érdekes dokumentumokat tartalmazó tanulmány hamarosan megjelenik a muzeum kiadványsorozatában. /mti/

--

-1-

09.25